

OBSAH

Úvodník Úvodní slovo	3
Rozhovor Rozhovor s Renatou Špačkovou o nových varhanách kostela sv. Petra a Pavla v Mělníku	4
Představujeme Radka Rejška, diecézního organologa a kampanologa	8
Církevní stavby v diecézi S Radkem Rejškem za varhanami kostelů naší diecéze	11
Zprávy Pomozme zachránit ohrožené varhany Probudit svět: Rok zasvěceného života Krátké zprávy z diecéze	12 13 14
Napsali jste P. Benno Beneš SDB vánoční zamyšlení trochu jinak Příspěvky čtenářů Z kázání R.D. Josefa Peňáze	15 16 17
Charita Tříkrálová sbírka 2015	18
Pozvánky Pozvánky, knižní a hudební nabídka Z diářů biskupa a generálního vikáře	20 22
Fotogalerie Den města Mělníka: žehnání nových varhan kostela sv. Petra a Pavla	23

**Fotografie
na titulní straně
časopisu:**
Betlém z Raspenavy,
Ferdinand Demetz,
polychromovaná
dřevořezba, Itálie, 1917
Foto: Ivo Habán

*Fotografie bez
uvedení autora
Jana Michálková
a Miroslav Zelenka*

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
Vánoce 2014 • 19. ročník • 9. číslo • 20 Kč

Vánoční přání litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta čtenářům Zdislavy

*Srdce J. Baxanta neta nida bozdeto
otce. V vánočním svátku
a do nového roku 2015 ze srdce
věži vám přivítání „Jedlavy“
nadná z Krista a šťastné vědomí,
Je se bratřizslavské litoměřické
diecézi patřime všichni k sobě.
+ Jan Baxant,
biskup litoměřický*

Vánoční bohoslužby s diecézním biskupem

Litoměřice, děkanský kostel Věch svatých
24. 12. 16.00 hod. Štědrovečerní mše svatá pro rodiny

Litoměřice, katedrála sv. Štěpána

25. 12. 10.00 hod. Vánoční bohoslužba

26. 12. 10.00 hod. Poutní slavnost katedrály sv. Štěpána

31. 12. 16.00 hod. Děkováná bohoslužba

1. 1. 10.00 hod. Novoroční bohoslužba

Pán Ježíš je nám dán jako dar

Pán Ježíš je velkým darem pro lidstvo. O Vánocích se radujeme z jeho narození a na památku toho si také my dáváme dárky. Proč ale říkáme, že je Ježíš Kristus pro nás darem? Co pro nás jeho narození znamená? Co nám přineslo? Není narození kohokoliv jiného také stejně velkým darem? Ježíš Kristus je Boží Syn, který se stal člověkem. V něm nám Bůh dal všechno. V něm nám dal sám sebe. V něm nám také sdělil o sobě všechno, takže už není nic, co by lidstvu jako celku ještě chybělo vědět o Bohu. V jedné vánoční modlitbě se říká: „Když vidíme tvého narozeného Syna, vidíme tebe, Bože neviditelný...“ A tak skrze Ježíšovo lidství přistupujeme k jeho božství.

Jeden autor vzpomíná na anketu, ve které byli různí lidé dotazováni na svou představu Boha. Zaznivaly tam obvyklé odpovědi typu: „Absolutno, Přesahující, něco nad námi, Neuchopitelný, Vzdálený“ a podobně. Právě po události jeho vtělení a narození by již měly odpovědi znít jinak: Vzdálený se nám v Ježíši Kristu stal Blízkým, Přesahující se stal malým dítětem, Neznámý Známým a tak dále. Osoba Ježíše Krista a její znalost je jediným způsobem, jak můžeme poznávat Boha v plnosti všeho, co o něm můžeme poznat. Kdo poznává Ježíše Krista, poznává Boha Otce. O Pánu Bohu víme tolik, kolik víme o Ježíši Kristu.

Vánoční zamyšlení R.D. Josefa Peňáze, Postoloprty

„Sdílení štěstí vám přinese pokoj.“

(Řím 14, 17-19)

Mělnický kostel sv. Petra a Pavla se opět nadechl Má nové varhany

Po devíti letech byl završen projekt obnovy varhan chrámu sv. Petra a Pavla v Mělníku. Při slavnosti, která se zde konala v sobotu 23. listopadu 2014, nový

nástroj požehnal litoměřický biskup Jan Baxant.

Nositelkou projektu je občanské sdružení Mělnický osvětovací a okrašlovací spolek. Jeho místopředsdkyně **Mgr. Renata Špačková** vám v následujícím rozhovoru tuto dlouhou cestu přiblíží.

Pani Špačková, mohla byste nám představit vaše občanské sdružení? S jakým cílem vzniklo a kdo stál u jeho zrodu?

Naše občanské sdružení vzniklo v roce 2004, i když přípravný výbor pracoval již od roku předcházejícího. Byla jsem v něm já, Ilona Němcová (v našich hlavách při kávě a z inspirace mělnickým klubem od – klepárnou – myšlenka vznikla) a František Purš, popularizátor mělnické historie, kterého jsme oslovily. Chtěli jsme seznamovat mělnickou veřejnost s bohatou historií místa, v němž žijeme, s jeho památkami, vést k respektu k nim a snažit se je zachovat pro ty, kteří přijdou po nás. Proto jsme organizovali Dny evropského dědictví, pořádali přednášky, s tím souvisí i naše činnost publikační.

K tomu se připojil v roce 2005 projekt obnovy mělnických varhan.

Jaký nástroj se na kůru mělnického kostela nacházel?

V mělnickém chrámu sv. Petra a Pavla, který je nad soutokem Labe a Vltavy a jeho věž tvoří dominantu kraje, byly od roku 1898 provizorní varhany, které úžasnému pozdně gotickému prostoru s kvalitním barokním mobiliářem neodpovídaly, nestačily ani stránce zvukové. Původně totiž byly určeny pro malý (dříve) předměstský kostel sv. Ludmily. Naši předci se domnívali, že se jim podaří tento nástroj nahradit, ale několik pokusů minulého století ztroskotalo.

Každá obnova varhan je finančně náročným projektem. Jak dlouho celý projekt trval a jakým způsobem jste sháněli finanční prostředky? Kde jste hledali podporu pro jeho realizaci?

Spolek se ujal role organizátora projektu obnovy varhan v roce 2005 a podařilo se nám ho završit 23. listopadu 2014 požehnáním nástroje Mons. Janem Baxantem, biskupem litoměřickým. Od počátku jsme se snažili, aby se projekt stal záležitostí široké mělnické veřejnosti, k čemuž napomohla skutečnost, že v Mělníku je pořádán již patnáct let Cyklus chrámových koncertů, který je navštěvován nejen občany města. Vytvořili jsme čestný výbor, v němž byl například starosta města, mělnický probošt, předsdkyně spolku, Bettina Lobkowicz, Jiří Lobkowicz – tedy ti, kteří tvoří město: jeho vedení, představitelé církve, zámku, občané města. Snažili jsme se oslovit přímo potenciální dárci, širokou veřejnost pořádáním akcí různého charakteru ve prospěch projektu, vyhlásili jsme veřejnou sbírku.

Setkávali jste se u oslovených s pochopením pro vaši věc?

Úžasné bylo, že jsme získali podporu výše zmíněných, neboť pro některé dárci bylo důležité, že projekt má širší podporu, a to včetně města Mělníka. Získali jsme dárci pravidelné i jednorázové, výše příspěvku odpovídala jejich možnostem. Každý obnos přispíval k realizaci celku. Koneckonců k tomu napomáhala i popíjení pro Mělník typického produktu – vína, neboť Vinařství Bettina Lobkowicz produkovalo svatovavřínecké Varhanní víno. Celá částka získaná jeho prodejem šla po několik let na varhany. Mnozí litují, že tato forma podpory skončila.

Jak se dařilo oslovovat veřejnost?

Oslovování veřejnosti je dlouhodobou systematickou prací, kdy jsme vydávali různé propagační materiály k projektu, pořádali řadu akcí, a to nejen hudebních. Informovali jsme přes místní tištěná média (Mělnická radnice je měsíčně distribuována do každé domácnosti města), přes naše webové stránky. Nakonec jsme se propracovali k mediálním partnerům, jimiž byly Týdeník Mělnicko, Český rozhlas Region a následně též televize Noe a rádio Proglas. Kromě toho jsme předávali zprávy řadě dalších sdělovacích prostředků. Naše činnost byla oceněna v roce 2012 prvním místem v celorepublikové soutěži veřejných sbírek k financování památek v kategorii Nejlépe prezentovaná veřejná sbírka.

Jaká byla spolupráce se zdejší římskokatolickou farností?

Projekt je výsledkem úzké spolupráce spolek – farnost – město, přičemž ta se nakonec netýkala pouze varhan, ale též stavby kostela.

Mohla byste jmenovat některé vaše podporovatele, dobrodince?

Je těžké někoho jmenovat konkrétně, neboť výše příspěvků odpovídá možnostem dárců. Nicméně největšími podporovateli byly Bettina Lobkowicz, město Mělník, Nadace ČEZ, Psalteri-

um – Společnost pro duchovní hudbu v kategorii Mecenáš. Dárců a podporovatelů (podpora může mít různou podobu, nejen finanční) bylo na dvě stě padesát. Všichni si zaslouží naše velké poděkování, neboť skutečně pomáhají i zdánlivě „malíčkosti“.

Jak probíhal celý projekt a jaká je hodnota nástroje?

Projekt byl rozdělen do dvou fází. První představovala záchranu barokního prospektu varhan z roku 1712, které byly odstraněny z kůru v roce 1898. Půl století byl uchováván v muzeu, půl století potom v nevyhovujících prostorách prvního patra gotické věže, čemuž odpovídal jeho stav. Cílem druhé etapy již byla výstavba samotného nástroje, rozdělená do čtyř etap, neboť ve chvíli, kdy jsme vypisovali výběrové řízení na zhotovitele varhan, jsme ještě neměli dostatek finančních prostředků. Restaurování barokního prospektu, samotný nástroj a rekonstruovaná varhanní skříň včetně polych-

Restaurování řezeb prospektu, 2006–2010. Foto: Dalibor Vinklát

romie představují částku 9,376 mil. Kč. Další prostředky ve výši 509 tisíc Kč byly určeny na projekt obnovy kostela a varhan, v závěru se ještě muselo investovat i do zastaralé elektroinstalace (418 tis. Kč). Stavební a restaurátorské práce v kostele byly realizovány za 2,521 mil. Kč.

Které části současných varhan jsou původní, kdo je restauroval a kteří varhanáři vytvořili nový nástroj? Kdo je autorem návrhu varhan?

Jak jsem již řekla, nové varhany využívají průčelí varhan mistra J. A. Krásného z roku 1712, použity – restaurovány byly i prospektové píšťaly. Dále byla využita skříň pozitivu A. J. Spiegel-

(1753) vestavěná do balustrády kruchty. Oboje (bez píšťal) restauroval Dalibor Vinklát se svými spolupracovníky.

Nástroj je nový, vznikl ve Varhanářské dílně Kánský – Brachtl v Krásných Loučkách u Krnova, barevnost navrhl a realizoval akademický malíř a restaurátor Peter Stirber.

Bylo nutné provést v průběhu realizace projektu ještě jiné práce?

Nelze umístit varhany na staticky neprověřenou kruchtou s propadající se podlahou, sprašujícími se nástrojnými malbami a staticky problematickými žebry klenby. Z prostředků veřejnosti tak bylo financováno vypracování projektu obnovy kostela a varhan, díky kterému mohlo být žádáno o finanční prostředky. Nakonec byly získány z Programu záchrany architektonického dědictví Ministerstva kultury České republiky a přispívalo i město Mělník.

Myslím, že bychom mohli zmínit internetové stránky sdružení. Jsou přehledné a pravidelně aktualizované.

Po celou dobu jsme se snažili veřejnost podrobně informovat. Domníváme se, že k tomu, aby důvěřovala naší činnosti, musíme být transparentní, předkládat výsledky činnosti a hospodaření. V tuto chvíli chybí na stránkách pouze poslední výroční zpráva, a to za rok 2014, která teprve vznikne.

Nové varhany byly veřejnosti představeny a biskupem litoměřickým požehnány při slavnosti, která byla součástí Dne města Mělníka. O jakou městskou slavnost je jedná, a mohli bychom se krátce za letošním Dnem města Mělník ohlédnout?

Z roku 1274 pochází první zmínka o Mělníku

jako městě (naše historie je však starší, spadá do časů sv. Ludmily, zdejší rodačky). Je obsažena v listině Přemysla Otakara II. z 25. listopadu. K tomuto datu se vztahuje i Den města Mělníka, kdy město mj. oceňuje za záslužnou činnost v jeho prospěch

Barokní prospekt v gotické věži kostela, 2004. Foto: Renata Špačková

své občany. Letos jsme městu dali k tomuto výročí hezký dárek. Součástí dne byla mše svatá za podporovatele projektu, již celebroul P. Stanislav Příbyl, generální vikář. V odpoledních hodinách proběhla již zmíněná benedikce a následoval koncert Aleše Bárty, uměleckého patrona projektu po celou dobu jeho trvání. Slavnostní večer v Masarykově kulturním domě byl tečkou za projektem a naším po-

Podle tradice dostávají zhotovitelé varhan tolik vína na přilepšenou, kolik v sobě obsáhne největší píšťala. Největší píšťala mělnických varhan měří 495 cm a vejde se do ní 295 litrů vína. Varhanáři si přebírají symbolickou část své odměny, kterou jim předává paní Bettina Lobkowicz. Foto: P. Miroslav Mateňko

Začátek projektu, 2005. Foto: Jiří Čermák

děkováním dárcům. Moderovala jej Jitka Čvančarová, s Mělníkem úzce spojená.

Mohla byste představit novou publikaci a CD, které byly v souvislosti s projektem mělnických varhan vydány? Kde si je mohou zájemci zakoupit a jaká je jejich cena?

Již v roce 2009 vycházel v Mělnické radnici na pokračování Příběh mělnických varhan a historie jejich obnovy, což bylo součástí naší vysvětlovací a přesvědčovací kampaně. Odstup pěti let však napovídá, že nezachytil

zdaleka vše. Chtěli jsme také, aby úsilí široké mělnické veřejnosti bylo zdokumentováno, a tak vznikla knížka Příběh mělnických varhan vydaná spolkem za přispění města Mělníka a Ministerstva kultury České

republiky. Obsahuje slovo litoměřického biskupa i generálního vikáře, slovo mělnických duchovních i starosty města Mělníka. Historii mělnických varhan sepsal MUDr. Tomáš Horák, bývalý organolog litoměřické diecéze. Já jsem publikaci sestavila a napsala části o obnově nástroje. O novém nástroji podal informaci varhanář Mgr. J. Kánský. Tím skončil projekt obnovy mělnických varhan.

Vydání CD „Nové varhany chrámu sv. Petra a Pavla Mělník“ společností ArcoDiva (za podpory města a spolku), které bylo nahráno 23. listopadu 2014 a kde je interpretem skladeb barokních mistrů Aleš Bárta, považujeme již za začátek života nových varhan, na kterou jsme je přichystali. Doporučená prodejní cena publikace je 150 Kč, cena CD 220 Kč. K dostání budou v Informačním centru Mělník, v místních knihkupectvích, na faře, respektive

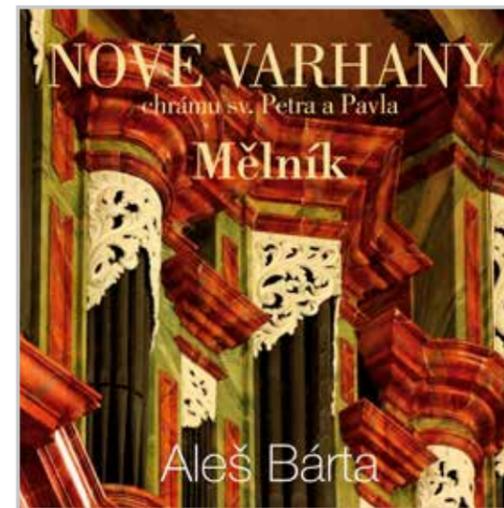
Příběh mělnických varhan

Publikace Příběh mělnických varhan

v objektech, které farnost zpřístupňuje veřejnosti, tedy na věži a v kostnici.

Prvním koncertem, při němž se nové varhany naplno rozezněly, byl koncert varhaníka Aleše Bárty při slavnosti benedikce varhan. Jaké koncerty, setkání zde budou v nejbližší době probíhat?

Chceme, aby si veřejnost mohla „užívat“ to, co si vybudova-

CD Aleše Bárty

la. Proto jsme přijali nabídku varhanářů Jaromíra Kánského a Josefa Brachtla, kteří chtěli uspořádat koncert s varhaníkem Pavlem Černým, kde by nástroj představili a zároveň ukázali jeho možnosti. Tomu se tak stalo 7. prosince, kdy bylo oficiálně představeno i nové CD. Toto je akce výjimečná, následovat budou akce tradiční, a to Varhanní půlhodinka Františka Štátného, pořádaná každoročně v době trvání projektu jako poděkování dárcům. Vždy se jednalo o příjemné adventní zastavení, a to i se skleničkou svařeného vína. Letos se uskuteční 18. prosince a bude spolkovým rozloučením s varhanami. Výtěžek z těchto akcí chceme věnovat charitativní organizaci DEBRA ČR, která se

věnuje lidem se vzácnou nemocí motýlích křídel. Její patronkou je Jitka Čvančarová. Nám bylo pomoheno, nyní chceme pomoci my.

Jak to bude dál s činností vašeho občanského sdružení?

Spolek nevznikl kvůli varhanám, a tak nezastane, ale načas trochu utlumí činnost, protože potřebujeme nabrat síly. I když máme 54 členů, věkový průměr není nejvyšší a řada z nich nás podporuje především morálně.

Jaká máte přání?

Abych byla upřímná, tak já bych si především odpočinout. Spolek nemá žádné zaměstnance, veškerá činnost je dobrovolná, všichni máme své zaměstnání. Já za sebe mohu říci, že mi varhany po devět let určovaly život, zcela ho zaplnily. Nyní se chci proměnit v posluchače. A s tím souvisí moje dlouhodobější přání. Myslím, že pokud již nástroj vznikl, má sloužit, a to nejen ve své funkci primární, liturgické, ale i jako nástroj koncertní pro kulturní a duchovní obohacení nás i generací následujících.

Ptala se Jana Michálková

Internetové stránky sdružení: www.moosmelnik.cz

Biskup Jan Baxant požehnal a pokropil varhany svččenou vodou. Foto: P. Miroslav Mateňko

Mgr. Renata Špačková, místopředsedkyně sdružení, a PhDr. Ilona Němčová, předsedkyně MOOS Mělník. Foto: P. Miroslav Mateňko

Návrat zrestaurovaného prospektu, září 2009. Foto: Jiří Čermák

Varhanářská dílna Kánský a Brachtl

Na začátku svého působení na tuzemském trhu byla její činnost zaměřena na rekonstrukce a stavbu nástrojů s elektrickou trakturou. Zlomovým okamžikem ve vývoji dílny byla zakázka na pietní restaurování velkých třímanuálových varhan v katedrále sv. Víta v Praze (1999–2001). Za tuto zdařilou práci je dílna do dnešních dnů významně ceněna v oboru restaurování varhan a byli jí svěřeny další náročné restaurátorské a rekonstrukční zakázky.

V letech 2011–12 restaurovala firma Kánský – Brachtl varhany kostela sv. Jakuba Staršího v Přepěřích u Turnova, nástroj albrechtické dílny Josefa Predigera z roku 1873. V letošním roce začala s opravou varhan kostela Nejsvětější Trojice v Klášterci nad Ohří (více na straně 11).

Varhany, Mělník

V letech 1711–12 postavil nové varhany v Mělníku Jan Antonín Krásný ze Starého města Pražského. Nástroj měl 17 rejstříků ve dvou manuálech a pedálu, který byl umístěn v jednom korpusu. V roce 1753 přestavěl nástroj pražský varhanář Antonín Jakub Spiegel, který umístil pozitiv do nového korpusu v balustrádě. Další práce zhotovili varhanáři: J. F. Schwabel (1762), A. Reiss (1783), A. Tauchmann (1792), J. Gartner (1831–33), J. Prediger (1868–72)

V roce 1898 varhany vypověděly službu, a tedy došlo k jejich rozebrání. V městském muzeu byla instalována prospektová část skříňe s původním zdobeným prospektem. Na kůr byl postaven prozatímní jednoduálový kuželkový nástroj firmy Rejna a Černý. V šedesátých letech 20. století byl fragment nástroje převezen nešetrně do kostela a zde uložen v místnosti za kůrem. Při transportu byl výrazně poškozen prospektový Principal a v nevětrané místnosti dokončila zkázu skříňe plíseň.

Prospektová část skříňe byla restaurována po roce 2000, varhanářská dílna Kánský – Brachtl rekonstruovala zbytek, tj. vytvořila 70 % varhanní skříňe podle dobových vzorů a logiky zlatého řezu.

Protože se žádný nástroj od Krásného nezachoval (pouze přestavba v Holanech) a z důvodu požadavků většího výběru varhanní literatury, byl na základě požadavků investora postaven nový nástroj inspirovaný slezským prostředím 18. století.

Při stavbě nového nástroje byl použit rovněž původní nádherně zdobený prospektový Principal 8'.

Varhanářská dílna Kánský – Brachtl

Krásné Loučky 194
794 01 Krmov
Telefon: + 420 554 614 326
E-mail: info@kansky-brachtl.cz
Web: www.kansky-brachtl.cz

Nehodlám cokoliv zakazovat nebo přikazovat

Rádi bychom vám představili skladatele, hudebníka, carillonéra, hudebního režiséra, redaktora, pedagoga a publicistu **Mgr. Radka Rejška**. Na stránkách Zdislavy s ním pravidelně putujeme za varhanami a zvony naší diecéze. Někteří z vás ho měli možnost poznat osobně na kůrech kostelů v rámci dlouhodobého projektu, který seznamuje veřejnost s vesměs neutěšenou situací historických varhan a poukazuje na možnosti jejich záchrany.

Profesní záběr pana Radka Rejška je opravdu široký. Tématem našeho povídání byla ale především jeho práce kampanologa a organologa, kterou již několik let v litoměřické diecézi zastává.

Historie a stavba varhan jsou vaší ce- loživotní zálibou stejně jako váš zájem o zvony. Kdy jste tyto dva „hudební nástroje“, pokud tak mohu nazvat i zvony, pro sebe objevil?

Zvuk varhan mě fascinoval již od dětských let a dalo by se říci, že pomocí varhan došlo i k mé konverzi. Pocházím z ateistické, ale muzikantské rodiny. Moji rodiče byli vůči víře a církvi spíše v opozici a já jsem vyrůstal jako obyčejný kluk se všemi lumpárnami („samá sranda a žádné náboženství“ dalo by se říci). Ale měl jsem moc rád hudbu, a tak jsem pro sebe objevil i nástroj, který mně doslova učaroval – varhany. Mou duší cloumala puberta a já jsem při procházce ulicemi Starého Města pražského míjel kostel sv. Jiljí, kde zrovna probíhala mše svatá. Otevřenými dveřmi jsem slyšel něco, co mě uchvátilo. Od té doby jsem začal kostely vyhledávat – nikoliv kvůli bohoslužbám, ale kvůli varhanní hudbě a zvuku varhan. A tak jsem začal vnímat i homilie a tušit, o čem je vlastně liturgie, až jsem se ve svých osmnácti letech nechal bez vědomí rodičů tajně pokřtít. Zvony jsem pro sebe objevil poněkud později, ale s tím vším, co jsem popsal, to v podstatě úzce souvisí.

Vystudoval jste skladbu a hru na trubku. Proč jste nezvolil varhany?

Rodiče velmi striktně trvali na tom, že musím vystudovat gymnázium a na gymnáziu také odmaturovat. Ale já věděl, že chci dělat hudbu. Nic nepomohlo přemlouvání, tak jsem rodičům vyhlásil „válku“ a začal rebelovat. Schválně jsem se neučil a chodil za školu a doufal, že budu z gymnázia vyloučen, čímž jsem chtěl rodičům dokázat, že na gymnázium nestačím a že musím na konzervatoř. Ve třetím ročníku jsem nasbíral sedm čtyřek, zbytek byly trojky, včetně trojky z chování za neomluvené absence. Ale na vyloučení to jaksi nestačilo a já rezignoval. Odmaturoval jsem na gymnáziu a pak prožil neopakovatelná léta na konzervatoři.

Proč jsem nestudoval varhany? Já k smrti nesnáším, když mě někdo do čehokoliv nutí, což platí i dnes. Moje matka byla skvělá klavíristka, a když zjistila, že mám cosi jako talent, tak mě začala drezírovat, čímž ve mně vypěstovala ke klavíru bytostný odpor. Hudby jsem však zanechal nechtěl, a tak jsem přesedlal na trubku, protože na tu mamka hrát neuměla a nemohla mi do toho mluvit. Důsledkem toho ale bylo to, že jsem měl zanedbanou klavírní přípravu, která je při hře na varhany nezbytná, takže jsem varhany mohl pojímat jako zálibu, ale na profesionální úroveň jsem nedosáhl.

Jste dlouholetým hudebním redaktorem Českého rozhlasu, pedagogem, skladatelem, varhaníkem v pražské Loretě, uvádí se o vás, že jste jediným carillonérem v České republice, a mohla bych pokračovat... Mohli bychom se alespoň krátce u některých z vašich „profesí“ zastavit?

Moje rebelantství se mi stalo osudným i v souvislosti s tehdy povinnou základní vojenskou službou. Z vojenské katedry AMU mě vyloučili za to, že jsem

při přezkoušení z pořadových cvičení pozdravil podplukovníka smeknutím čepice a slovy „dobrý den“. Tak jsem narukoval na dva roky, čímž však došlo k zprůtrhání slibně se vyvíjejících profesních vazeb. Po návratu z vojny jsem dlouho nemohl najít zaměstnání v oboru s výjimkou „mikroúvazků“ na tehdejších lidových školách umění a krátké pracovní epizody v Ústavu pro kulturně výchovnou činnost (dnes Artama). Nakonec mě zachránil jeden hudební režisér tehdy Československého rozhlasu, který se v roce 1988 rozhodl pro emigraci a na jeho místo byl narychlo vypsan konkurs. Přihlásil jsem se s tím, že jsem v úspěch vůbec nedoufal, spíš jsem si jen chtěl ověřit, zda na to mám. Kupodivu to dopadlo dobře a já nastoupil do Československého rozhlasu na místo hudebního režiséra. Současně jsem si však uvědomil, že mě moc těší práce s mladou generací, takže dnes vyučuji na českobudějovické konzervatoři a Filmové akademii Miroslava Ondříčka v Písku. Vyučuji hudebně teoretické předměty, které mladé hudebníky většinou dost nebaví, a já se snažím nekonvenčními výukovými metodami je dovést k výsledku. Takže sice oficiálně vyučuji ve třídách, ale mnohem lepších výsledků dosahuji při neformálních výletech, v restauracích, českobudějovických cukrárnách a podobně... Nesnáším školskou administrativu a všeobecně vžitý klasifikační systém, takže to pojmám svébytně i za cenu jistých problémů – třeba doporučení ze strany vedení školy zapomenout třídní knihy před inspekcí v Praze, což by prý bylo menším zlem, než kdyby je inspekce zhlédla, a podobně.

V jakém stavu jsou varhany a zvony v naší diecézi?

Odpovím krátce – ve stavu odpovídající situaci a poměrům. Nebudu tady nařkat nad věžemi zamořenými holuby nebo vandalsky roztržkanými cennými varhanami a zvony, protože to nemá smysl a už to ani nikoho nezajímá. Momentálně se daří řada dobrých věcí, jiné se naopak nedaří a je třeba udělat něco pro to, aby se dařily. Ne vždy je jednoduché na to přijít.

Které případy ohrožených varhan by měly být urgentně řešeny?

V pražské Loretě působím od změny společenských poměrů v roce 1989, takže to bude už čtvrt století. Nějak to uteklo... Ale Loreta a klášter kapucínů na Hradčanech se mi už staly druhým domovem.

Čtyři roky jste kampanologem a organologem litoměřické diecéze. Co je náplní vaší práce?

Velmi brzy jsem si uvědomil, že tato „integrovaná“ funkce vyžaduje něco zcela jiného, než je pouhé dokumentování a shromažďování materiálů. Až do svého nástupu jsem si myslel, že encyklopedické znalosti varhan a zvonů jsou dostatečnou kvalifikací pro tuto funkci. Ale to je hrubý omyl! Především je nutné poznat specifika jednotlivých oblastí diecéze a jedinečné osobnosti kněží, s nimiž mám

spolupracovat konstruktivně a partnersky, nikoliv úřednický, a už vůbec ne z pozice nějaké „moci úřední“. Jako je jiný každý kněz, tak je jiná každá farnost, a co může někde pomoci, to může jinde uškodit a vyvolat vztah antagonističtý. Takže když jdu někam poprvé, tak především naslouchám.

Nějaký čas jsem působil v komisích Ministerstva kultury České republiky a k problematice varhan a zvonů jsem přistupoval z pozice památkáře. To je ale také hrubý omyl, takový přístup organolog a kampanolog uplatňovat nemůže. Varhany a zvony mají především sloužit a ve většině případů je nutno volit přiměřené kompromisy, které však zcela závisí na individuálních specifikách každé jednotlivé kauzy. Nelze z našeho varhanářského a zvonářského odkazu vytvářet skanzen, nad nímž budou vzdychat zahraniční znalci, ale ke slavení liturgie budou tyto věci nepoužitelné.

Generální vikář mi tuhle řekl: „Je třeba, abys těm lidem také něco občas udělal sám.“ Takže když zjistím, že dotyčná farnost něco nezmůže, snažím se věci řešit i za cenu svépomocných aktivit vlastníma rukama. A tady jsou encyklopedické znalosti celkem k ničemu...

V jakém stavu jsou varhany a zvony v naší diecézi?

Odpovím krátce – ve stavu odpovídající situaci a poměrům. Nebudu tady nařkat nad věžemi zamořenými holuby nebo vandalsky roztržkanými cennými varhanami a zvony, protože to nemá smysl a už to ani nikoho nezajímá. Momentálně se daří řada dobrých věcí, jiné se naopak nedaří a je třeba udělat něco pro to, aby se dařily. Ne vždy je jednoduché na to přijít.

Které případy ohrožených varhan by měly být urgentně řešeny?

Setkání diecézního organologa s veřejností u varhan kostela v Liběšicích u Litoměřic. Foto: Karel Pech

Z mého pohledu Bozkov, Radonice u Kadaně, Velemín, Březno u Chomutova, Benešov nad Ploučnicí, Řepín, Bezno, Jezvě, Podbořany... Je jich hodně a je jasné, že všechno se prostě podařit nemůže. Ale kdyby alespoň něco...

Jaká jsou vaše doporučení, aby varhany zůstaly co nejdéle v dobrém stavu?

Varhany se nejlépe udržují provozem, tedy používáním. Kdyby se v každé farnosti našel někdo, kdo by byl ochoten jednou za týden k nástroji usednout a hodinu hrát, třeba jen tak, pro radost, tak bude mít za krátký čas velké zásluhy! Účinek takové hry je mnohostranný: do používaných varhan se nedá tak rychle červotoč, protože nesnáší vibrace především basových píšťal. Při hře se pohybuje mechanika, která je tak samočinně ošetřována proti korozi (čepy nemají čas zkorodovat) a usazení prachu a nečistot, proudění vzduchu v nástroji udržuje čisté vnitřní prostory vzdušnic a píšťalnic (z varhan vyfoukaný prach pak setrou hodné kostelnice nebo brigádnice z lavic), prach nemá čas ucpat píšťaly a neustálý pohyb v nástroji spolehlivě zabrání hnízdění ptactva, myší a dalšího drobného zvířectva uvnitř varhan. Uvnitř vzdušnic se prouděním vzduchu vyrovnává teplota a vlhkost s vnějším okolím, takže nehrozí popraskání a deformace píšťalnic a částí vzdušnic vlivem teplotních a vlhkostních „šoků“ a tak dále. Zkrátka a dobře – důvodů, proč na varhany hrát, je víc než dost. Případné nášky na spotřebu elektrické energie vnímám jako neopodstatněné v kontextu takovéto samočinné údržby varhan – těch několik kilowatthodin je zanedbatelnou položkou ve srovnání s náklady na restaurování zanedbaného a nepoužíváním zchátralého nástroje. Totéž platí i o „škodách“ způsobených varhaníkem. Ano, může se stát, že rozvášněný varhaník třeba přerazí pedál

nebo „vyháček“ ventil, ale to jsou závady odstranitelné, a nikoliv fatální.

Ovlivňuje stav kostelních kůrů a věží stav varhan a zvonů?

Samozřejmě že ano. Prakticky všechno již bylo řečeno. U zvonů bych se přimlouval za větší čistotu na věžích, pokud je to ale vůbec možné a uskutečnitelné kapacitami farnosti. Nenecháme všechno na kněžích a správcích farností.

Vždycky mě mrzí, když slyším argumenty jako „je to jejich kostel, tak at se starají“... Ale to je přeci také špatné! Jaký jejich kostel? Je to přeci kostel nás všech, tedy celé farnosti, a především dům Boží. Takže jednou za čas uskutečnit nějakou pracovní brigádu ve prospěch kostela by přeci nemělo být proti mysli nikomu. Nebo se mýlím?

Mají kněží povinnost informovat vás coby diecézního organologa a kampanologa o všech změnách, úpravách, opravách a podobně, které hodlají v souvislosti s varhanami a zvony ve svých farnostech uskutečnit? Pokud ano, děje se tak?

Já bych to nechtěl formulovat jako povinnost. Já se také nerad nechávám do čehokoliv nutit! Byl bych rád, kdyby kněží brali moji funkci jako nabídku spolupráce a služby, kterou mohou, ale také nemusí využít. Trochu jiná je skutečnost, když jde o zapsané kulturní památky – tady lze tvrdě narazit na zákon o ochraně kulturních památek. V těchto případech si myslím, že oboustranná informovanost je žádoucí a prospěšná. Já nehodlám cokoliv zakazovat nebo přikazovat. Ano, některé moje názory jsou radikální, třeba ve věci elektrického vyzvánění. Bude-li to ve prospěch věci, nebudu se s nimi tajit a vyslovím je otevřeně. Pokud ale správce farnosti nebo kněz bude názoru opačného, rád vyslechnu všechny protiargumenty

Radek Rejšek (na snímku vpravo) s varhanářem Josefem Brachtlem na kůru kostela v Klášterci nad Ohří, odkud odborníci varhanářské dílny Kánský – Brachtl letos v září odvezli pozitivu s hracím stolem k restaurování.

s tím, že můžeme o věci diskutovat. Když však správce farnosti bude vůči mým názorům v opozici, přenechám odpovědnost na něm s upozorněním na možné důsledky (což bych ale nerad, kdyby bylo chápáno jako vyhrožování – spíše bych to nazval mojí povinností varovat).

Setkáváte se s případy, kdy je nástroj neodborným zásahem významně, trvale poškozen?

Takové případy samozřejmě jsou. Prevenci bych viděl především ve vzájemné informovanosti a spolupráci.

Pracujete na dokumentaci zvonů. Můžeme prozradit záměr vydat kni-

hu o zvonech? Je pořizována i dokumentace varhan?

Prozradit tento záměr samozřejmě můžeme. Co se týče varhan – jejich dokumentaci již skvěle vypracoval můj předchůdce MUDr. Tomáš Horák. Kdyby se to podařilo vydat jako celek, bylo by to výborné.

Na stránkách Zdislavy jsme několikrát zmiňovali projekt prezentace ohro-

žených varhan v naší diecézi, který jste v loňském roce zahájil. Pokud mohu posoudit, na základě osobního setkání a osobní zkušenosti lidí projevují ochotu pomoci. Jak projekt hodnotíte?

Zatím jsem naplněn mírným optimismem, v nejednom případě reakce návštěvníků akcí překonaly má očekávání.

Už víte, na jakých místech budou probíhat setkání v příštím roce?

Na příští rok chystám prezentaci varhan ve Velké Černoci, Maštově, Horkách nad Jizerou, Řepíně (v souvislosti se zde již tradičními koncertními ak-

tivitami farností), Řehlovicích a Rtyni nad Bílinou. Úžasným objevem pro mě jsou nástroje ve Šluknovském výběžku. Tady bych ale rád využil možnosti spolupráce se zdejšími znalci a varhaníkem, panem Chlumem, bez něhož to podle mého názoru nejde.

Pravidelně pro nás připravujete seriál o varhanách a zvonech. Můžeme se těšit na to, že v něm budete pokračovat i příští rok?

Zcela jistě ano.

Co se v letošním roce podařilo, co vás potěšilo?

Jsem moc rád, že se podařilo zahájit restaurování památných varhan kostela Nejsvětější Trojice v Klášterci nad Ohří. Slibně pokračují práce na varhanách v Bozkově. Kromě toho se podařilo uskutečnit několik menších, ale dost důležitých oprav několika dalších varhan. Co však považuji za událost kolosálního významu, je novostavba varhan děkanského kostela v Mělníku (a přemístění stávajícího provizorního nástroje do Děčína–Podmokel). Co se zvonů týče, i tady se rýsuje několik významných akcí, ale o tom bych se rád zmínil jindy.

Ptala se Jana Michálková

Doporučujeme vaši pozornosti časopis Svatá Hora, který otiskl rozsáhlý rozhovor s panem Radkem Rejškem v roce 2009:

**Svatá Hora č. 1 a 2/2009
www.svata-hora.cz**

Skladatel, carillonér, hudební režisér a redaktor Radek Rejšek studoval nejprve na konzervatoři v Praze kompozici (u Jindřicha Feldy a Oldřicha Semeráka) a hru na trubku (u Václava Junka a Josefa Svejkovského). Ve studiu kompozice pak pokračoval na pražské AMU (u Jiřího Dvořáčka) a na brněnské JAMU (u Zdeňka Zouhara), kde v r. 1990 svá studia ukončil. Jeho celoživotní zálibou je historie a stavba varhan a kampanologie, což od r. 1988 uplatňuje i v Českém rozhlasu. Zde mj. realizuje programové projekty „Historické varhany“ a „Zvony“. Významná je Rejškova pedagogická činnost – od r. 1995 do r. 2001 vyučoval hudebně teoretické předměty na konzervatoři v Praze, od roku 2004 pokračuje v téže pedagogické činnosti na konzervatoři v Českých Budějovicích. Svoje rozhlasové režisérské zkušenosti předává svým studentům též na Soukromé vyšší odborné škole filmové v Písku (vyučuje zde od r. 2000).

Byl místopředsedou Společnosti pro elektroakustickou hudbu (od r. 1997). V letech 1987–1993 aktivně spolupracoval s Městským divadlem v Mostě v oblasti scénické hudby (vytvořil hudbu k 8 inscenacím). Působil jako sbormistr pěveckého sdružení Foerster v Benátkách nad Jizerou (1980–1995) a dívčího pě-

veckého sboru Collegium cantantium (1991–1997). Svoji iniciativou přispěl k restaurování zvonohry pražské Lorety, kde od r. 1989 působí jako carillonér (od r. 1994 jako carillonér titulární). V r. 1997 byl při setkání evropských carillonérů v Barceloně přijat do mezinárodní organizace Eurocarillon, jejíž akcí se pravidelně od r. 1995 účastní a prostřednictvím této organizace se snaží u nás netradiční carillonérské umění uvést do povědomí širší veřejnosti.

Projekt „Historické varhany Čech a Moravy“, který realizuje od r. 1998, dnes zahrnuje zvukovou dokumentaci téměř dvou stovek památných a umělecky hodnotných nástrojů ze 17. až 20. století. S desítkami předních českých, ale i zahraničních varhaníků takto natočil více než 700 skladeb (titulů) českých a evropských autorů od renesance po současnost.

Spolupracoval se souborem Schola Gregoriana Pragensis, je vyhledáván nejrůznějšími vydavatelstvími jako hudební režisér především pro realizaci snímků varhanní, ale i komorní hudby a ostatních žánrů. Tímto způsobem se podílel na vzniku stovky CD.

Zdroj: www.musica.cz/skladatele

S Radkem Rejškem za památnými varhanami kostelů litoměřické diecéze

Podstatná část historického centra Klášterce nad Ohří je situována ve svahu, což ještě umocňuje monumentalitu již tak pozoruhodného a do výšky koncipovaného barokního farního kostela Nejsvětější Trojice. Tato koncepce umožnila výstavbu dvou velkoryse pojatých kůrů nad sebou, takže varhany umístěné na horní kruchtě se zdají být při pohledu odspodu malé, ale ve skutečnosti tomu tak není. Jde o jeden z největších a nejvýznamnějších nástrojů dochovaných v částečně původním stavu po-

nacházíme v Plasech u Plzně. Ty byly dokončeny v roce 1688 a nikde jinde v Evropě zatím nemáme zmínky o podobně postaveném nástroji staršího data. Při pohledu od oltáře jsou v levé skříni umístěny všechny tóny C, D, E, Fis, Gis a Ais a v pravé skříni všechny tóny Cis, Dis, F, G, A, H. Výsledkem je působivý akustický efekt vyvolávající dojem, že hraje skutečně celá zadní stěna kostela.

Varhany farního kostela v Klášterci nad Ohří se po mnoha letech mlčení snad konečně dočkají zaslouženého restaurování, protože jde o památku svým významem daleko přesahující rámec regionu. Toto restaurování bude samozřejmě velmi nákladné a náročné a vzhledem k předpokládané celkové sumě bude nejspíš nutno rozdělit jej do etap. Ta první již začala. Restaurování bylo svěřeno osvědčené firmě Kánský – Brachtl z Krásných Louček u Krnova. Ze zábradlí byl vyjmut stroj pozitivu s hracím stolem a převezen do firemní dílny k ošetření a restaurování. Dnes tedy návštěvník kostela může spatřit místo varhanního stroje v zábradlí nehezky zejmí otvor (asi jako po vytrženém zubu), ale budme bez obav, tento stav samozřejmě je pouze dočasný. Až budou práce na této části nástroje hotové, vše se vrátí zpět a po provizorním zprovoznění měchové soustavy bude možno na pozitiv v zábradlí hrát a plnohodnotně jej využívat k doprovodu liturgie, ale též k dalším hudebním produkcím.

Volbou této cesty je totiž sledován i jistý psychologický efekt. Zvuk nádherných památných varhan kostela Nejsvětější Trojice v Klášterci nad Ohří již dlouhá léta nikdo neslyšel a snad jen nejstarší pamětníci potvrzují, že byl krásný. Až se po mnoha letech opět rozezná alespoň malý pozitiv v zábradlí kůru, bude to možná pro mnohé překvapení, protože lze podle všech znaků očekávat zvuk vskutku mimořádný. A nyní staneme před mezníkem – když už je zrestaurován pozitiv v zábradlí, což je jen malá část velkých varhan, bylo by tedy asi dobré postupně zrestaurovat nástroj celý. Na to však bude třeba sehnat další prostředky. Snad by tomu mohly napomoci i benefiční koncerty, při nichž by byla již hrající část varhan využívána, takže varhany by si do jisté míry mohly na sebe alespoň dílčím způsobem vydělat. Ale nedělejme si falešné naděje, podstatnou část prostředků bude možno získat jedině z fondů a od štědrých dárců.

Hudební kultura a duchovní hodnoty však, bohužel, nejsou mediálně atraktivním sportem a logo dárcovské firmy by se na prospektu památných varhan vyjímalo asi dost podivně. Věřme tedy, že pokud se najdou štedří dárci, budou očekávat zaslouženou odměnu v jiných rovinách...

*Radek Rejšek,
diecézní kampanolog a organolog
Foto: archiv autora*

Pomozme zachránit ohrožené varhany

CD „Varhany litoměřické diecéze“ zachycuje pozoruhodné a reprezentativní varhanní nástroje na severu Čech v litoměřické diecézi. Získáním finančních prostředků z prodeje těchto CD mohou být podpořeny opravy těchto varhan, které jsou v havarijním stavu.

Začátek našeho projektu

První myšlenka natočit CD vznikla v létě 2013 a zněla jednoduše – sehnat peníze, natočit CD na jedny z reprezentativních varhan v Litoměřicích a prodejem těchto CD získávat finanční prostředky na „spoluúčast“ ke grantu z EU na záchranu nástrojů, které by za pár let nemusely vůbec hrát, případně by tu už ani nebyly. A tak vzniklo první CD seriálu „Varhany litoměřické diecéze – kostel Všech svatých v Litoměřicích“, které nahrál Aleš Nosek, varhaník z Rakovníka a absolvent Hochschule für Kirchenmusik v Regensburgu.

Co je náš cíl?

Opět s Alešem Noskem nahrát CD, tentokrát v kostele sv. Vavřince v obci Jezvě v České Lípě. Varhany z roku 1796 dokončili Ambrož a František Tauchmannovi, přičemž zde uplatnili velmi impozantní pětiskříňové řešení, podobně jako v nedalekém Ústěku (v Ústěku se již dochovaly pouze skříňe, nástroj uvnitř je z pozdější doby).

Stav varhan kostela v Jezvě zatím není kritický, ale jejich restaurování bude v zájmu jejich zachování brzy naléhavé.

Detaily

Historických varhan v Čechách je skutečně mnoho a těch ohrožených ještě více. Projekt série CD „Varhany litoměřické diecéze“ má být nejen dokumentováním zajímavých historických varhan, ale i znovobjevováním nástrojů prostřednictvím dobových skladeb, které zcela neprávem mlčí v osamělých kostelech stojících buď v polích, nebo u prašné silnice.

Interpretem prvního a druhého alba je varhaník Aleš Nosek, v případě dalších titulů bychom rádi dali příležitost velmi dobrým hráčům z nové varhanické generace, o kterých zajistíme v příštích letech uslyšíme.

Kdo jsme?

Především lidé nadšení pro varhany, zvony, historii a zachování kulturních tradic.

Mgr. Radek Rejšek – dlouholetý hudební redaktor stanice ČRo 3 Vltava, pedagog, skladatel, varhaník v pražské Loretě a organolog litoměřické diecéze

Vít Janata – zvukař a vydavatel ve svém studiu Chorus, varhaník v pražské Loretě a skladatel

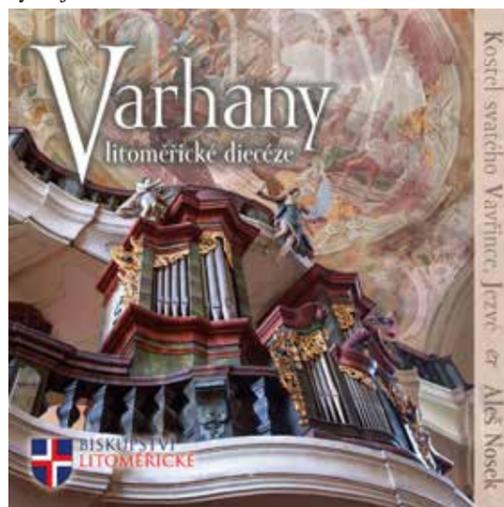
Proč to děláme?

Protože v Čechách jsou CD pouze s reprezentativními varhanami. Naším cílem je seznámit ostatní nejen s tímto projektem, který má zachraňovat ohrožené varhany, ale dostat mezi hudební milovníky nástroje, o nichž skoro nikdo neví a které neoprávněně mlčí v kostelech. Snad se díky tomuto projektu probudí mezi ostatními zájem právě o tyto opomíjené „hudebně kulturní“ památky.

Obracíme se proto na vás, vážení přátelé, milovníci varhan a další příznivci kulturního dění, pomozte nám natočit a vydat CD, aby mohlo být nabídnuto k prodeji a z tohoto výtěžku pak mohly být podpořeny opravy varhan v litoměřické diecézi, které jsou v havarijním stavu.

Natáčení CD „Historické varhany v Jezvě“ se má uskutečnit v únoru příštího roku. Do té doby je třeba zajistit 50 tisíc korun.

vé“ se má uskutečnit v únoru příštího roku. Do té doby je třeba zajistit 50 tisíc korun.

Jak můžete přispět?

Přispět můžete prostřednictvím internetových stránek hithit.com, kde najdete bližší informace a krátkou videoprezentaci:

<https://www.hithit.com/cs/project/974/cd-historicke-varhany-v-jezve>

V sekci „odměny“ si můžete vybrat vyšší příspěvek – a nejen že pomůžete, ale zároveň můžete získat i odměnu jako poděkování. Bližší informace naleznete na výše uvedené internetové adrese.

Nemůžete-li z jakéhokoliv důvodu přispět, sdílejte prosím dále tuto informaci. Děkuje!

Předchozí nahrávku „Varhany litoměřické diecéze – kostel Všech svatých v Litoměřicích“ můžete zakoupit na stránkách www.studio-chorus.cz, www.cdmusic.cz, dále na recepci litoměřického biskupství na Dómském náměstí v Litoměřicích, v distribuční síti Karmelitánského nakladatelství, v prodejnách Paulíny a Caritas pro ecclesia.

Vít Janata a Radek Rejšek, autoři projektu

Probudit svět Rok zasvěceného života

„Chtěl jsem vám říci jedno slovo, a tím slovem je radost. Tam, kde jsou zasvěcené osoby, tam je vždy radost!“
(papež František)

Od 30. listopadu 2014 do 2. února 2016 probíhá v celé církvi Rok zasvěceného života, vyhlášený papežem Františkem.

Akce, které se budou konat při této příležitosti v naší zemi, povedou k setkávání, sdílení i obnově osobního povolání. Tou hlavní bude národní pouť vděčnosti na Velehradě 29. října 2015. Celodennímu programu, jenž vyvrcholí slavnostní mší svatou, bude předcházet dvoudenní pěší pouť ze Strážnice.

Slova papeže Františka při zahájení Roku zasvěceného života:

... vyjadřuji vděčnost Pánu za drahocenný dar zasvěceného života věnovaný církvi a světu. Kéž je tento Rok zasvěceného života příležitostí, aby každý člen Božího lidu děkoval Pánu, od něhož pochází každé dobro, za dar zasvěceného života a náležitě si jej cenil. Sám, drazí zasvěcení bratři a zasvěcené sestry, patří rovněž moje vděčnost za to, co jste a konáte v církvi a ve světě. Kéž je tento rok „mocný časem“ slavení daru vašeho povolání v celé církvi a obnovy vašeho prorockého poslání.

I dnes vám zopakuji, co už jsem řekl několikrát: „Probudte svět! Probudte svět!“ Jak?

Učiňte Krista středem svého života. Poněvadž je základní normou vašeho života „následování Krista podle učení evangelia“ (Perfectae caritatis, 2), spočívá zasvěcený život v bytostném, osobním přilnutí k Němu. Hleďte, drazí řeholníci, neustále Krista, hleďte Jeho tvář, ať je středem vašeho života, abyste byli proměněni „živoucí připomínkou Kristova způsobu života a jeho činnosti jako vtěleného Slova ve vztahu k Otci a bratřím“ (Vita consecrata, 22). Jako apoštol Pavel se Jím nechejte uchvátit, osvojte si Jeho smýšlení a Jeho životní styl (srov. ibid. 40).

Není to snadné, dovolte, aby se vás dotknul svojí rukou, vedl vás svým hlasem a byl vám oporou svojí milostí.

A s Kristem vždycky začínejte od evangelia. Přijměte jej jako způsob života a převádějte do každodenních skutků významných se jednoduchostí a koherencí, abyste tak překonali pokušení transformovat jej na ideologii. Evangelium uchová váš život i poslání „mladými“ a učiní vás aktuálními a přitažlivými. Kéž je evangelium pevnou půdou, po níž můžete odvážně

kráčet vpřed. Jste povoláni být „živou exegezi“ evangelia, které je vaším základem a nejzazší oporou vašeho života a poslání.

Vyjděte ze svého hnízda k periferiím dnešního muže a ženy. A nechte se proto potkat od Krista. Setkání s Ním vás posune k setkání s druhými a povede vás k těm nejpotřebnějším a nejhudšším. Dojdete k periferiím čekajícím na světlo evangelia (srov. Evangelii gaudium, 20). Přebývejte na hranicích. To si od vás vyžádá bdělost, abyste objevovali novost Ducha; bystrost, abyste rozpoznali komplexnost nových hranic; rozlišování, abyste určili meze a vhodný způsob postupu; a ponor do reality, abyste se „dotknuli trpícího Kristova těla v lidu“ (ibid., 24).

Draží bratři a sestry, stojíte před vámi mnohé výzvy. Ty jsou však od toho, abyste je překonali. „Buďme realisty, ale neztrácejme veselost, smělost a odevzdanost plnou naděje! Nenechme si ukrást misionářskou sílu!“ (ibid., 109).

Maria, žena, která nazírá Boží tajemství ve světě a v dějinách, milující žena připravená pohotově pomoci druhým (srov. Lk 1,39), a proto také vzor každého učedníka–misionáře, ať nás doprovází v tomto Roco zasvěceného života, který skládáme před její mateřský zrak.

Z videoposelství papeže Františka (pro účastníky modlitební vigílie v římské bazilice Panny Marie Větší) 30. 11. 2014

www.cirkev.cz

V litoměřické diecézi působí 117 kněží, z toho je 39 řeholníků (jsou to zejména salesiáni, františkáni, premonstráti a dominikáni, a členové dalších sedmi mužských řeholí).

Působí zde rovněž 33 řádových sester z šesti ženských řeholí (nejpočetněji zastoupené jsou voršílky a premonstrátky).

DEKRET,

jímž se stanovuje, co je třeba vykonat pro získání daru odpustků u příležitosti Roku zasvěceného života

Ctihodný kardinál, prefekt Kongregace pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života, nedávno požádal naši Apoštolskou penitenciárii, aby byly závazně stanoveny podmínky požadované pro získání daru odpustků, které Svatý otec František zamýšlí udělit u příležitosti nastávajícího Roku zasvěceného života proto, aby se při zachování nejvyšší věmosti charismatu zakladatele obnovovaly řeholní instituty, i proto, aby se věřícím celého světa dostalo šťastné příležitosti pro upevnění jejich víry, naděje a lásky ve společenství se svatou Římskou církví. Apoštolská penitenciárie ze zvláštního pověření Nejvyššího pontifika ráda uděluje plnomocné odpustky za obvyklých podmínek (svátostná zpověď, přijímání eucharistie a modlitba na úmysl Svatého otce) všem jednotlivým členům institutů zasvěceného života i ostatním věřícím, kteří se budou opravdově kát a budou vedeni duchem lásky. Budou jich moci využít od první adventní neděle letošního roku až do 2. února 2016, tj. do dne, kdy se Rok zasvěceného života slavnostně ukončí, s možností obětovat je také za duše v očistci:

a) v Římě, kdykoli se zúčastní na některém z mezinárodních setkání a slavení, jež jsou stanovena příslušným kalendářem Kongregace pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života, a po přiměřenou dobu se budou věnovat zbožným úvahám zakončeným modlitbou Otčenáš, vyznáním víry v kterékoli schválené formě a zbožnému vyzvání blahoslovené Panny Marie;

b) ve všech místních církvích, kdykoli ve dnech věnovaných v diecézi zasvěcenému životu a při diecézních slaveních vyhlášených u příležitosti Roku zasvěceného života zbožně navštíví katedrálu anebo jiné posvátné místo, zvolené se souhlasem místního ordináře, nebo klášterní kostel či oratoř klauzurního kláštera a tam se budou veřejně modlit liturgii hodin anebo se po přiměřenou dobu budou věnovat zbožným úvahám zakončeným modlitbou Otčenáš, vyznáním víry v kterékoli schválené formě a zbožnému vyzvání blahoslovené Panny Marie.

Ti členové institutů zasvěceného života, kterým je pro nemoc nebo z jiné vážné příčiny znemožněno navštívit tato posvátná místa, budou taktéž moci získat plnomocné odpustky, pokud s úplnou odpuťností od jakéhokoli hříchu a s úmyslem splnit co nejdříve tři obvyklé podmínky vykonají tuto návštěvu duchovně s velikou touhou, obětují milosrdnému Bohu prostřednictvím Panny Marie nemoci a námahy svého života a k tomu připojí výše uvedené modlitby.

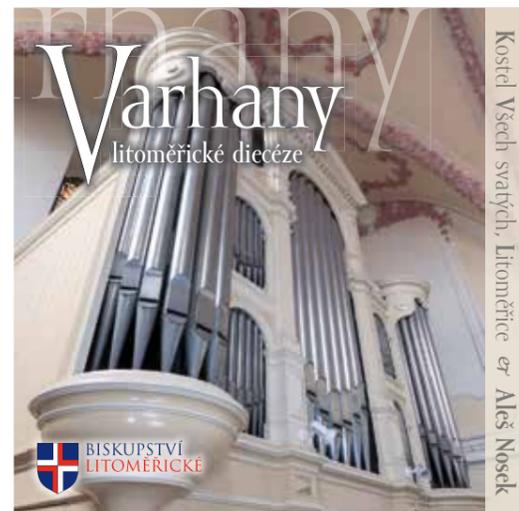
Proto, aby se přístup k milosti, udělované prostřednictvím církevních klíčů, díky pastýřské lásce uskutečňoval co nejsnadněji, naše Penitenciárie naléhavě prosí kanovníky a kapitulní penitenciáře, kněze z institutů zasvěceného života i všechny ostatní, kdo jsou vybaveni zpovědní fakultou, aby se dávali velkoryse k dispozici pro slavení svátosti pokání a často vysluhovali svatě přijímání pro nemocné.

Předkládaný dekret má platnost pro Rok zasvěceného života. Jakékoli opačné ustanovení není překážkou.

Vydáno v Římě, v sídle Apoštolské penitenciárie, 23. listopadu 2014, o slavnosti Krista Krále

Mauro kard. Piacenza, vrchní penitenciář
Krzysztof Nykiel, regent

www.cirkev.cz, www.radiovaticana.cz

Krátké zprávy z diecéze

Křídla pozdně gotického oltáře z Ústí nad Labem budou restaurována

Dvě oltářní křídla z pozdně gotického oltáře z roku 1498 v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Labem (vnitřní strany křídel oltáře s reliéfy sv. Maří Magdalény a sv. Jana Evangelisty, vnější strany křídel s malbou Zvěstování Panně Marii) byla v pátek 7. listopadu 2014 demontována a odvezena k podrobnému restaurátorskému průzkumu. Počítá se s jejich zápůjčkou do stálé expozice Národní galerie a na výstavu.

Foto Karel Pech

Koncem srpna 2014 byla uzavřena výpůjční smlouva mezi Římskokatolickou farností – arciděkanstvím Ústí nad Labem a Národní galerií v Praze na pět let za účelem podrobného restaurátorského průzkumu a studia díla, s nímž se počítá na zápůjčku do stálé expozice a na výstavu „Umělecká výměna v regionu Krušnohoří“. Tu připravuje Národní galerie v Praze a proběhne v roce 2015–2016.

Restaurátorský průzkum oltářních křídel provedou Jakub Hamsík a Jáchym Krejča.

Jana Michálková

130 let Diecézního muzea v Litoměřicích a 20 let jeho obnovené existence

Od 29. ledna do 19. dubna 2015 se v prostorách Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích uskuteční výstava při příležitosti kulatého výročí litoměřického Diecézního muzea. Toto muzeum, nacházející se původně v přízemí biskupské rezidence, bylo založeno roku 1885 za episkopátu Emanuela Jana Schöbela a jeho prvním konzervátorem a kustodem byl katolický kněz a profesor církevních dějin dr. Vinzenz Luksch. Na tradici

výstavní činnosti litoměřických biskupů navázala v roce 1995 široké veřejnosti otevřená Galerie a muzeum litoměřické diecéze se svou stálou expozicí. Připravovaná výstava má za cíl přiblížit dějiny Diecézního muzea a zároveň představit významné a cenné umělecké památky litoměřické diecéze.

ACEL 10/2014

Rekvie za Karla IV.

Replika Svatováclavské koruny se stala největším lákadlem letošního „Adventu v Hradu Litoměřice“. Již tradiční předvánoční jarmark, který pořádá Centrum cestovního ruchu, v sobotu před první adventní nedělí navštívila zhruba tisícovka návštěvníků. Osm stovek z nich přitom zavítalo do hradní kaple, kde zářil 2,4 kilogramu vážící zlatý klenot.

Svatováclavská koruna jako součást Českých korunovačních klenotů, zapůjčená z hradu Karlštejn, zdůraznila vazbu litoměřického hradu ke králi českému a císaři římskému Karlu IV. V kapli, v níž byla vystavena, se totiž panovník modlil. Jeho památku uctili účastníci rekvie, které sloužil litoměřický

kanovník Martin Davídek. Učinili tak v den 636. výročí královny smrti. S ohledem na malou kapacitu hradní kaple přenášela kamera dění přímo do konferenčního sálu hradu, kde bohoslužbu sledovaly další desítky návštěvníků.

„Dnešní den mě naplňuje hlubokou úctou k prostoru, v němž se nacházíme, i k osobnosti panovníka, kterého právě uctíváme,“ uvedl akademický sochař Libor Pisklák. Právě jeho ruce citlivě odkrývaly

kapli, o níž při rekonstrukci hradu měli architekti pouze tušení. Zalita totiž byla z velké části betonem a objevena pouze náhodou.

Eva Břeňová, Litoměřice

Návštěvníci galakoncertu přispěli na opravu varhan

První adventní neděli se v arciděkanském kostele Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Labem konal slavnostní galakoncert na podporu záchrany zdejších historických varhan. Benefiční koncert proběhl pod záštitou a za účasti hejtmána Ústeckého kraje a litoměřického biskupa. Díky koncertu se podařilo vybrat 24 tisíc korun.

Pro záchranu zdejších varhan byl vypracován projekt, který počítá se stavbou elektromagnetického hracího stolu. Ten by měl vyřešit funkčnost a spolehlivost varhan i pro příští generace při zachování jejich již dnes historické hodnoty. Po památkové stránce zůstane nástroj bez zásahu. Rozpočet na takovou opravu dnes činí více než jeden milion korun.

„Budeme vděční za sebemenší příspěvek. Věříme, že díky mnoha malým dárcům se nám podaří potřebnou částku nashromáždit,“ obrací se na případné dárcе farnost.

Dary je možné posílat na účet k tomuto účelu zvláště zřízený: č.ú. 30015-881859359/0800. Na požádání bude dárci zaslána smlouva o sponzorském daru pro možnost odepsat si částku z daní.

Jana Michálková

Přijďte si pro Betlémské světlo

V sobotu 20. prosince bude za spolupráce skautů rozváženo Betlémské světlo vlaky po naší vlasti. Další organizace šíření Betlémského světla ve farnostech a obcích již záleží na místních podmínkách. Je možné ho uchovávat na farních, obecních úřadech, ve skautských klubovnách i u dobrovolníků. Zájemci si pro ně mohou přijít sami nebo – zejména starší – mohou požádat o jeho přinesení domů.

V katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích bude Betlémské světlo tradičně požehnáno na Štědrý den ráno – při slavnostním setkání skautů a veřejnosti od 9 hodin.

Akce šíření Betlémského světla poprvé proběhla v Rakousku v roce

1986 jako charitativní akce pro radost postiženým dětem. Do Betléma, místa narození Ježíše Krista, je pro Betlémské světlo každý rok vyslán chlapec nebo děvče (říká se jim Dítě Betlémského světla), kteří vykonali něco dobrého. Odtud se pak světlo lásky a pokoje šíří do celého světa.

Jak uvádějí na svém webu rakouští skauti: „Ten, jehož život je plný radosti, neublíží nikomu jinému. Člověk, který má radost z rozmanitosti, se těší také z rozmanitosti svě-

Foto Karel Pech

tových kultur. V místech, kde hlad je součástí každodenního života, přetrvává bolest a násilí. Jestliže máte dostatek jídla, že se o něj můžete podělit, můžete posílit nejen tělesno, ale také poskytnout dostatek energie k upevnění míru. To je důvod, proč je letošní motto „Sdílení štěstí vám přinese pokoj“. Myšlenka byla převzata ze 14. kapitoly listu Římanům (17–19). Tato pasáž vysvětluje, že život je mnohem více než jídlo a pití a měli bychom se více zaměřit na mír, spravedlnost a radostné bytí. Radost ze života se může odrážet i ve společném pokrmu, což by mělo být letošním tématem.“

Bližší informace o Betlémském světle naleznete na internetové stránce www.betlemskesvetlo.cz

www.betlemskesvetlo.cz

Diecézní soud zahájí svou činnost

V litoměřické diecézi zahájí od nového roku svou činnost diecézní soud. Soudní grémium tvoří soudní vikář, zástupce soudního vikáře, soudce, ochránce spravedlnosti, obhájce svazku a notář.

Diecézní soud Diecéze litoměřické zřídil na základě dekretu prefekta Nejvyššího soudu Apoštolské signatury litoměřický biskup Mons. Jan Baxant ke dni 1. ledna 2015. Odvolacím soudem je Metropolitní církevní soud Arcidiecéze pražské.

Církevní soudy rozhodují spory ve věcech duchovních, porušování církevních zákonů a vzniklých na základě výkonu správní moci. Převážnou většinu projednávaných případů tvoří žádosti o přezkoumání platnosti či neplatnosti uzavřeného manželství.

ACEL 10/2014

Vánoční zamyšlení jednou trochu jinak Vánoce před 70 lety v Oseku neboli Stille Nacht, Heilige Nacht

Před 70 lety se ve zdejších kostelích nezpívalo „Tichá noc, přesvatá noc“, ale originální německá verze kněze J. Mohra s nápěvem F. X. Grubera „Stille Nacht, Heilige Nacht“. Důvody jsou kromě jiných dva. Jednak nevím o nikom, kdo by to tenkrát v kostele česky zpíval. A pokud by se někdo našel, pak jistě chyběla odvaha zpívat píseň na veřejnosti česky. Domnívám se, že používání češtiny na veřejnosti bylo tehdejšími nacistickými úřady zakázané. Avšak právě tak po skončení hnědé diktatury – jakoby na oplátku „oko za oko, zub za zub“ – bylo nastupující diktaturou rudou naloženo s jazykem německým. Cituji výňatek z nařízení ONV, kulturní referát č. j. 1352/47 „... zakázati s okamžitou platností ve všech římsko-katolických chrámech zdejšího okresu užívání němčiny při bohoslužbách, pohřbech a všech ostatních náboženských úkonech.“ Podepsán Karel Hruza. A pomsty za pomstami pokračovaly. Pokračují dodnes. Quo usque tandem? Jak dlouho ještě? Tolik úvodem.

Vraťme se však, proč psát o „Vánocích před 70 lety v Oseku“? Protože i tento malý kámenek je součástí neohraničené mozaiky SPOLEČENSTVÍ EVROPSKÉ PAMĚTI, potažmo též PAMĚTI NÁRODA.

Moje maminka si vedla od r. 1942 až do r. 1948 deník. Z něho uvedu výňatky, jak jsme zde – v tehdejších Sudetech – před 70 lety prožívali advent a vánoční svátky. Pohodové a klidné nebyly. Četné letecké poplasy nám avizovaly možné letecké nálety. Pokud se nálety uskutečnily, došlo k bombardování. Možná že výňatky z deníku budou pro leckoho nezajímavé, ale my – tehdy zde žijící generace – je máme v živé paměti; navíc to dnes patří do kategorie PAMĚTI NÁRODA. Z deníku cituji:

„30.XI. letecký poplach 1/2 – 1/2 3; 6.XII. v poledne letecký poplach, 3/4 9 večer opět; 9.XII. poplach 12 – 1/2 2 spojený se střelbou; 15.XII. ve 4 ráno poplach, ve 2 odpoledne opět; 16.XII. letecký poplach, nedaleko padaly bomby a též časované zápalné; 17.XII. v poledne letecký poplach; 18.XII. v poledne letecký poplach; 19.XII. v poledne letecký poplach; 20.XII. letecký poplach 12 – 1/2 2, v Mostě a v Litvínově padaly bomby; 21.XII. poplach 12 – 1, přelety přes nás; 24.XII. 3/4 10 večer letecký poplach; 25.XII. pontifikální mše, na cestě domů letecký poplach 3/4 12, ukryli jsme se v pivovarském sklepu, přilétávají letadla, cílem byly chemické hydrogenační závody v Záluží (záznam z Archivu US Army: na chemický závod bylo svrženo 200 bomb, na město Most a okolí 550 bomb); 26.XII. byli jsme v kostele, 3/4 12 předpoplach, opět jsme šli do sklepa; 28.XII. letecký poplach 12 – 1 v pivovarském sklepu.“

Letecké poplasy a nálety byly ve čtyřiačtyřicátém, předposledním válečném roce čím

dál častější, už několik měsíců před adventem a Vánocemi. V novém roce pokračovaly. Zánik Třetí říše byl nezvratitelný, ale hrůzy končící války a údery přibližujících se front z obou stran jsme i my školáci prožívali velmi intenzivně. O nic méně jsme vnímali nové hrůzy, jež bezprostředně po válce prožívalo někdejší místní německé obyvatelstvo, když bylo surově vyhnáno ze svých příbytků a následně odsunuto. I to je pro naši generaci nezapomenutelné.

A co dnes? Jaký je letošní advent a jaké budou letos Vánoce pro nás? Jaké budou Vánoce pro ty, kteří ztratili domov v dnešní české společnosti? Jaké budou Vánoce pro ty, kteří přišli o své domovy v mnoha afrických státech a v zemích na Blízkém východě? Jaké budou Vánoce pro ty, kteří v důsledku hromadných poprav a bezuzdného vraždění ztratili své blízké? Vzpomeňme i na naše východní Slováky na Ukrajině, na jejich úzkosti a obavy, co bude dál. Quo usque tandem? Jak dlouho ještě!

Až si budou lidé o vánočních svátcích přát všechno možné, ale „hlavně to zdravíčko, neboť to jest to nejdůležitější“, tak jim ho též popřejme. Vězte, že i já vám, milí čtenáři Zdislavy, přeji zdravíčko, avšak zdravíčko vpravdě opravdové, jež je prožíváno vírou v Boha, v Bohu a pro Boha.

Přeji vám zdravíčko tak opravdové, abychom byli schopni s Boží milostí ustát všechno, co nás v příštích dnech a létech čeká a nemine, a to nejen kvůli nám samým, ale především kvůli nastupující mladé generaci, kterou musíme společnými silami k opravdovému zdravíčku trpělivě vychovávat.

PAX et BONUM!

P. Benno Beneš SDB, Teplice

Setkání českých a německých seniorů

Dne 30. října letošního roku přijela do Litoměřic delegace německé Lidové solidarity Freiberg. Stalo se tak v rámci sedmiletého partnerství s Oblastní charitou Most a společného projektu „Setkání českých a německých seniorů“.

U obou projektových partnerů akce předcházely delší přípravy, o to více se všichni těšili. Třicetiletou delegaci německých přátel přivítal v katedrále sv. Štěpána litoměřický biskup Mons. Jan Baxant, který ve svém projevu vyzdvihl důležitost sociální práce obou partnerských organizací a v zajímavém rozhovoru připomněl na příkladech minulou a současnou situaci ve společnosti. Společná modlitba a duchovní píseň toto velmi pěkně setkání ukončily.

Program dále pokračoval v domově pro seniory „Na pahorku“, kde nás již očekával pěkně vyzdobený společenský sál, přátelské rozhovory, výměna zkušeností a po chutném občerstvení slavnostní projevy, udělení vyznamenání, společné zpívání českých a německých lidových písní a nechyběla ani komentovaná prohlídka tohoto pěkného zařízení. Když v závěru odměnila paní ředitelka mostecké Charity Eva Čenkovičová účinkující i všechny přítomné krásnou růží a němečtí přátelé rovněž obdarovali české kolegy tradičními dárky z Krušnohoří, dýchala atmosféra opravdovým svátkem.

Celodenní program si naši hosté pochvalovali a my děkujeme kolegyním a kolegům z Farní charity Litoměřice za přátelskou spolupráci. Setkání opět rozšířilo a upevnilo přeshraniční kontakty mezi oběma spřátelenými organizacemi, které přinesly během svého trvání již mnoho dobrého a užitečného.

Projekt byl finančně podpořen z Česko-německého fondu budoucnosti.

Brigita Janovská, Oblastní charita Most

Advent v kostele sv. Ludmily

Ve dnech 4. a 5. prosince se v kostele sv. Ludmily v Litoměřicích uskutečnilo druhé setkání z cyklu Kostel pro školy.

Smyslem tohoto cyklu je ukázat dětem význam svátků a tradic, jejich historii, povídat si s nimi a dát jim možnost poznat kostel nejen jako historickou památku, ale i jako místo klidu. Nejedná se o žádné přednášky. Přizpůsobujeme komunikaci tak, aby děti odcházely

z kostela nejen s novými informacemi, ale i s pocitem, že toto místo je určeno každému, kdo hledá klid a místo pro rozjímání.

Foto Karel Pech

Tentokrát jsme si s dětmi povídali o adventním čase, jeho historii a významu, o jednotlivých symbolech vánočního času, např. o tom, co znamenají jednotlivé svíčky na adventním věnci, z jaké tradice vychází věšení jmelí a co znamená. Překvapením pro děti byl příchod sv. Mikuláše s drobnými sladkostmi a možnost odnést si vlastnoručně ozdobenou větvíčku.

Děti spolu se svými učitelkami byly jako obvykle báječné. Byly zvědavé a naprosto přirozeně se přizpůsobily

prostoru kostela a na závěr zpívaly spoustu koled. Je pro mne velké potěšení a poučení strávit s nimi onen vyhrazený čas.

Chtěla bych touto cestou poděkovat všem, kteří pomáhají: panu faráři Józefu Szeligovi, který tento cyklus umožnil, panu Václavu Brejchovi, jenž se postaral o hudební dopro-

vod, a také paní Marii Mazancové, díky níž mohl přijít sv. Mikuláš a povídat si s dětmi a která dodala spoustu materiálu pro tvořivý koutek.

Záznam akce pořízené Regionální televizí naleznete na www.youtube.com

Zdeňka Terezie Springlová, Litoměřice

Jak jsem se učil být farářem VII. Moje hospodyňky

Nikdy jsem nebyl nějakým kuchařem. Jak bylo u nás doma zvykem, maminka vařila a my jsme se starali o zázemí: dříví, uhlí, popel, opravy a podobně. Díky starostlivým ženám jsem se nemusel starat o jídlo ani jako kněz. Většinou jsem měl kolem sebe ženy, které mi nejen uklidily, vyžehlily, ale i navarovaly. Každá z nich měla své speciality.

Paní Marta K. se mě ptala, jestli mám rád segedínský guláš. Určitě, a od Slovenky zvláště. Guláš byl vynikající. Paní Marta na něj zakoupila nový a zvlášť velký kastrol – ještě dnes ho hospodyně používá na vaření knedlíků. Segedín byl s masem, zelím, smetanou, mírně popaloval, no prostě bezva.

Měl jsem ho v poledne, ale také večer, druhý den jsem ho jedl rovněž dvakrát a třetí den jsem dostal hezkou slovenštinou otázku: „Paterko, dojíme ten segedín?“

Dobrá hospodyně byla i paní Jůjinka N. Udělal jsem však velkou chybu hned na začátku jejího hospodaření. Přiznal jsem, že řízky a kotlety pečené na sádle jsou zvláště dobré. Od té doby jsem neděle mohl počítat dle řízků. Řízky z kotlet byly šťavnaté a pečené na sádle. Řízky z kýty, dvakrát obalované, smažené a máslem mazané. Byla to prostě delikatesa. Když jsem namítal, že tak velký řízek mi stačí jen jeden, byl jsem odmítnut slovy: „Kněz musí vykonávat velké Boží dílo, takže by měl sníst alespoň tři.“

Královna mezi kuchaři byla paní Antonie K. Vyvářela úžasného zajíce na smetaně a famózní bramboráky se zelím pečené na sádle. Vrcholem jejího kuchařského umění byly však lívanečky máčené ve skořicovém cukru. Úžasné bylo vytvoření lívanečkového těsta. To se skládalo z mouky, cukru, mléka a droždí a hlavně žloutků. Paní Tonička stála nad mísou, kam vrážela jeden žloutek za druhým, zatímco bílky se házely do kbelíka a potom na kompost. Lívanečky byly úžasné. Zvláště když se smáčely ve skořicovém cukru. Neměly chybu. Vždyť také byly ze samého cholesterolu a jen tak to člověk ocení.

Na posvícení přijížděl Mistr Eduard Haken, člověk skromný, ale veliký

u umění. Když jsem mu jednou zase telefonoval a sjednával s ním koncert na posvícení, zeptal jsem se ho: „Mistře, máte nějaké přání?“ Hned mi odpověděl: „Ty úžasné karasky, sypané mákem, nebo soli s kmínem.“ Ty dělala paní Emilka D. Jednou jsem byl pozván do Kamenného Zboží na pouť a po ní na odpolední oběd. Pozvání od paní učitelky Milušky J., která si vzala ve třiceti sedmi letech rolníka. Za trest pak musela celý zbytek života v JZD krmít prasátka. Byla ženou kulaka. Nikdy si však nestěžovala. Její veselá tvář napovídala, že vším byla ráda, zvláště když je práce záslužná. Položila přede mne talíř plný knedlíků a dobře omaštěné zeli. K tomu druhý talíř s polovičkou vykrmené domácí kachny. Když jsem zaprotestoval, vesele mi odpověděla: „Vy naděláte, vždyť je to dutý.“ K mé farnosti patřily ještě neblahé Milovice, kde byla největší Ruská vojenská základna. Vždy na sv. Kateřinu jsme měli poutní slavnost a pak na tamní faře pohoštění. Kostelník Jenda Šutay zůstal po vojenské službě v Milovicích, bydlel na faře a pečlivě se staral o kostel. Každému knězi bych přál takového kostelníka. Jan byl však nejenom velký služebník Boží, ale také výtečný kuchař. Na pouť mu poslala rodina nějakou tu husu a my s kamarády jsme zasedli k tučným hodům. Farní dům oplýval úžasnou vůní.

Napsali jste...

Když jsme po slavných bohoslužbách usedli za stůl, vzpomněl jsem na vtip vídeňského arcibiskupa kardinála Königa: Usedl děkan, kaplan, a kostelník k posvícenskému hodu. Polívka nebo-li kaldoun byla výtečná. Po polívce byla přinesena upečená dozlatova husa. Pan děkan prohodil, že si mohou vzít, ale jenom se slovy Písma Svatého. Všichni tiše seděli, až pan katecheta pronesl: „Opona chrámová se roztrhla vedví.“ Vzal nůžky a začal stříhat a nandavat na svůj talíř. Kaplan pln radostí vykřikl: „Dokonáno jest!“ Uchopil druhou polovici a dával si ji na talíř. Kostelník zlostně nadzvedl pekáč nad panem děkanem a zvolal: „Polila ho vonnými mastmi.“

Dnes, po třiceti letech, když se setkám s kamarády zpěváky, všichni vzpomínají, že jídlo by se mělo konzumovat uctivě a také se slovy Písma Svatého. Pak by byl jistě náš půst účinnější.

WV

(další ze vzpomínek jednoho z kněží naší diecéze)

Svátek sv. Štěpána 26. prosince

Po Ježíšově narození slavíme svátek sv. Štěpána, mučedníka. Někdo by se mohl ptát, jestli se tím neničí vánoční radost, zda vůbec tento svátek s Vánocemi nějak souvisí. V evangeliu slyšíme tvrdá slova o tom, co nastane, když lidé nepřijmou Ježíše Krista a jeho učení. Mluví se o vraždách v rámci jediné rodiny, o nenávisti a pronásledování i o potřebě vytrvat. A právě zde se ukazuje souvislost mezi Vánoce a mučednictvím sv. Štěpána. Když se Boží Syn stal člověkem a jako Ježíš Kristus se narodil, pro nás osobně to ještě není všechno. Ještě je potřeba udělat něco z naší strany: přijmout ho. A protože v duchovním světě není žádný mezistav, ale pouze dvě možnosti, tak kdo Ježíše přijme, je s ním, je na straně dobra, je spojen s Dárcelem pokoje, o němž nepříjemně mluvíme, ale to druhé, tj. ďábelskou nenávist, která se pak projeví těmi hroznými věcmi, o kterých mluví dnešní evangelium. Třetí možnosti není. Předchozí dvě mohou být uskutečněny nepřímo, nevědomě nebo v různém stupni, ale jsou to jenom tyto dvě. Proto mučednická smrt sv. Štěpána je důsledkem toho, že někteří lidé Ježíše nepřijali. Hned po slavnosti jeho narození máme mít na paměti, že je třeba přijmout ho; vzít jeho nauku vážně a ve svém životě ji naplnit.

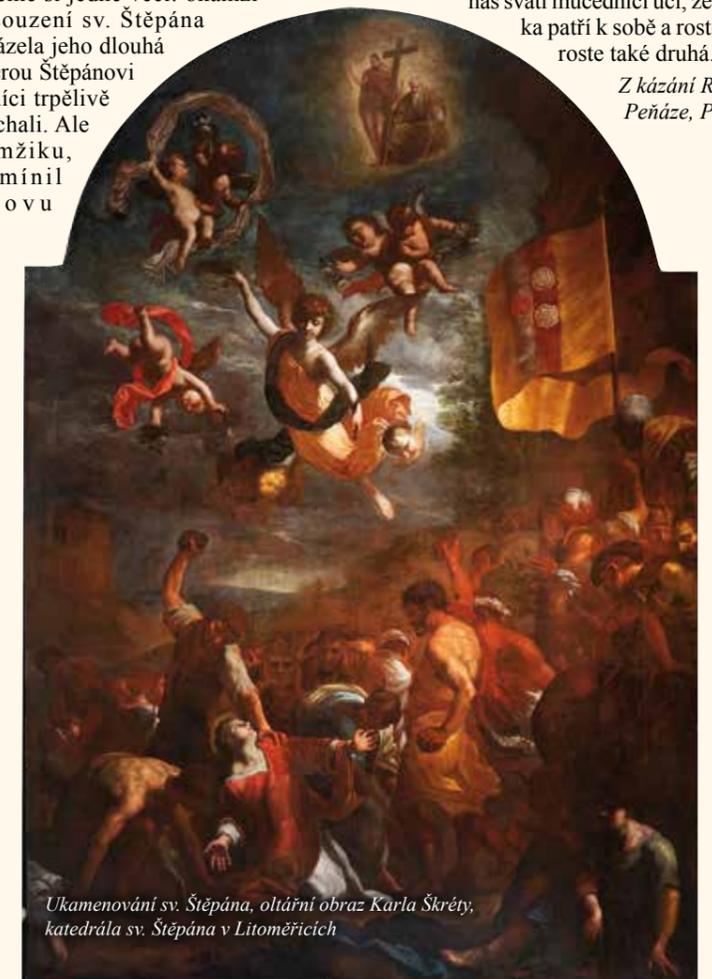
Všimněme si jedné věci: okamžiku odsouzení sv. Štěpána předcházela jeho dlouhá řeč, kterou Štěpánovi protivníci trpělivě poslouchali. Ale v okamžiku, kdy zmínil Ježíšovu

božskou slávu, tedy nepřímo jeho božství, „všichni se na něho zuřivě vrhli“ a zabili ho. Přijetí nebo nepřijetí Ježíše Krista jako vtěleného Boha je tím rozhodujícím.

A tak sv. Štěpán stojí na začátku řady mnoha tisíců mučedníků, kteří neváhali položit život za víru v Ježíšovo božství. Ptáme se: Stálo jim to za to? Stálo sv. Atanaziovu za to, aby kvůli Ježíšovu božství strávil desítky let ve vyhnanství? Není snad jedno, čemu člověk věří? Podívejme se, proč jim to za to stálo, a proč není jedno, čemu člověk věří.

Vezměme si následující příklad: Nikdo z nás neviděl Austrálii, pouze lidskou vírou pověříme těm, kteří ji objevili nebo navštívili. Popisují, co viděli, a toto my přijímáme. Nemohu si říct: Pro mě osobně žádná Austrálie neexistuje. Nebo: Pro mě osobně má tvar boty jako Itálie. Austrálie je taková, jaká je, a tomu je třeba věřit. Podobně je tomu s božskou vírou: Pokud je Bůh – sám o sobě, nezávislý na přání lidí – Bohem trojjediným, tak chceme-li věřit v pravého Boha, musíme v něho věřit jako v takového, jaký je, v Boha trojjediného. A proto – kvůli Bohu samotnému – věříme v božství Ježíše Krista, proto kvůli tomu stojí za to položit i svůj život. Jedná se o projev lásky. Žádný mučedník by nedokázal prolít svou krev za pravdu o Bohu, kdyby Pána Boha neměl rád, kdyby mu na něm nezáleželo. Tím nás svatí mučedníci učí, že víra a láska patří k sobě a roste-li jedna, roste také druhá.

Z kázání R.D. Josefa Peňáze, Postoloprty

Ukamenování sv. Štěpána, oltářní obraz Karla Škréty, katedrála sv. Štěpána v Litoměřicích

Již po patnácté vyjdou v lednu roku 2015 do ulic měst a obcí litoměřické diecéze tři králové s radostnou zvěstí o narození Krista. Otevřete jim nejen dveře, ale také svá srdce a vyslechněte radostnou zprávu, kterou přináší.

Krátce o Tříkrálové sbírce

Tříkrálová sbírka je největší dobrovolnickou akcí v rámci České republiky a pořádá ji Charita ČR. Sbírkou se účastní kolem padesáti tisíc koledníků (většinou z řad dětí a mládeže) a dalších dobrovolníků. Každá tato sbírka má své poslání a cíl – podobně jako v předchozích letech i tentokrát chce sbírka pomáhat lidem nemocným, se zdravotním postižením, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším jinak sociálně potřebným. Většina prostředků zůstává v regionu, kde byly vykoledovány, desetina výnosu pak pomáhá v zahraničí. (Více o využití sbírky naleznete na stránkách www.trikralovasbirka.cz.)

Posláním Tříkrálové sbírky je především nesení radostné zvěsti o narození Pána Ježíše. Koledníci navštěvují domácnosti, aby světlo Boží lásky šířili do rodin, vztahů i duší všech lidí. Tříkrálovou sbírkou Charita vyzývá všechny lidi dobré vůle, aby se zapojili do pomoci potřebným prostřednictvím finančního daru, ale rovněž chce oslovit širokou veřejnost, a tím šířit sociální citění a pochopení pro všechny sociálně znevýhodněné lidi v České republice i v zahraničí.

Jak sbírka probíhá?

V průběhu prvních čtrnácti dnů v lednu prochází skupinky tří králů ulicemi měst a obcí. Navštěvují nejen rodinné domy a byty, ale také instituce či jiná zařízení. Každá skupina nese zapečetěnou pokladničku označenou logem Charity Česká republika, do které mohou občané přispět libovolnou částkou na pomoc potřebným. Nejčastěji tvoří tříkrálovou skupinku děti v doprovodu dospělé osoby, označené průkazkou, není však výjimkou potkat dospělého krále.

Kde můžete krále potkat?

Přestože je Tříkrálová sbírka založená především na navštěvování domácností, můžete se s třemi králi potkat také na ulici či ve veřejných institucích a obchodních centrech.

Na pokrytí území celé České republiky se podílí všechny diecézní, arcidiecézní, oblastní i farní charity. V Diecézi litoměřické zajišťují Tříkrálovou sbírku rovněž oblastní a farní charity zde působící společně s Diecézní charitou Litoměřice, ale také některé farnosti, ty pak pomáhají se sbírkou v místě svého působení. Diecézní charita Litoměřice koleduje v obcích blízko Litoměřic,

jako jsou například Velké Žernoseky, České Kopisty, Terežín, ale také na vzdálenějším Borčí či v Třebívlicích. Přímo ve městě Litoměřice koleduje Farní charita Litoměřice. Výjimkou je šestý leden, kdy již tradičně otevírá Diecézní charita Litoměřice tříkrálový stánek na litoměřickém náměstí. Zde se koledující mohou potěšit zpěvem tříkrálových koledníků a občerstvit svařeným vínem či horkým kakaem. Příležitost přispět do sbírky je zde samozřejmě také.

Jak lidé koledníky přijímají?

„Nejednou se nám stalo, že nás lidé pozorovali za záclonou, ale neotevřeli nebo vykukli z okna a jasně dali najevo, že je nemáme otravovat. Musím ale říci, že se to stává skutečně zřídka a tyto lidi plně respektujeme. Každý má přeci právo svobodně se rozhodnout, zda si chce tři krále vyslechnout nebo ne, jen kvůli dětem mě občas takové jednání mrzí. My rádi zazpíváme komukoliv a požitky ze zpěvu tří králů je mnohdy nemalým kulturním zážitkem. Jelikož hlavním cílem Tříkrálové sbírky není výtěžek, ale nesení radostné zvěsti, samozřejmě nás neurazí, když se občan rozhodne do pokladničky nepřispět. Možná i díky tomuto našemu přesvědčení jsou koledníci v převážné většině přijímáni s otevřenou náručí. Nežřídka se nám stává, že se babička při zpěvu rozpláče,“ usmívá se Veronika Vedejová, koordinátorka Tříkrálové sbírky v litoměřické diecézi.

Žehnání koledníkům

Každým rokem zahajuje Tříkrálovou sbírku žehnání koledníkům. Do litoměřického kostela Všechny svatých na Mírovém náměstí se tentokrát koledníci a dobrovolníci Tříkrálové sbírky sjedou **5. ledna 2015 ve 14 hodin**. Přestože přijedou z různých koutů litoměřické diecéze, nikdy nemohou dorazit všichni. Ostatním koledníkům pak požehnají kněží přímo v místech jejich působení.

Zapojte se!

Jak tříkrálových koledníků, tak vedoucích tříkrálových skupinek není nikdy dost. Charita uvítá i jakoukoliv jinou pomoc při přípravách a organizaci Tříkrálové sbírky v místě, kde již sbírka probíhá. Stejně tak není problém zorganizovat Tříkrálovou sbírku tam, kde zatím zavedena není, a získat tak finanční prostředky na pomoc potřebným přímo v místě, kde se sbírka uskuteční.

„V případě, že si daná farnost, škola či jiná organizace určí vlastní záměr, na co chce vykoledované peníze použít, vrátí se jí 65 % z částky, kterou vykoleduje. Pokud vlastní

záměr nemá, jsou prostředky využity na projekty Charity,“ vysvětluje Veronika Vedejová.

Chcete-li se do sbírky zapojit, a tím pomoci lidem, kteří vaši pomoc skutečně potřebují, kontaktujte paní Veroniku Vedejovou na e-mailu: dobrovolnici@dchltm.cz

Tříkrálové soutěže

Již pět let se děti z litoměřické diecéze účastní v rámci Tříkrálové sbírky soutěže o nejhezčí tříkrálovou korunu a ani v roce 2015 tomu nebude jinak. Každým rokem se počet účastníků zvyšuje, letos se soutěže zúčastnilo rekordních 50 prací a na Diecézní charitě v Litoměřicích se sešly z pěti různých škol. Originalita jim skutečně nescházela. Koruny však nejsou určeny pouze k soutěži, děti je mohou využít ke koledování a poté poslat do soutěže, stejně jak to udělali v posledním ročníku soutěže žáci z Libochovic.

Do soutěže se v rámci litoměřické diecéze může přihlásit prakticky kdokoliv. Stačí pouze donést podepsanou soutěžní korunu s kontaktem na Diecézní charitu v Litoměřicích (ulice Kosmonautů 2022) **nejpozději do 20. ledna**.

Novinkou roku 2015 je výzva vyhlášená Diecézní charitou Litoměřice, a to soutěž o nejhezčí tříkrálovou koledu. Texty s notami, případně osobní prezentace s nahrávkou, obojí po domluvě na e-mailu: pr@dchltm.cz nebo na telefonním čísle: **731 534 100** mohou zájemci odevzdat **do 20. ledna**. Pokud někdo neumí noty nebo nemá možnost nahrávky, stačí zavolat na uvedené číslo a my si ho nahrajeme. Pro výherce obou soutěží jsou připraveny diplomy, medaile a další věcné ceny.

Tříkrálová sbírka v litoměřické diecézi

Rok	Počet tříkrálových pokladniček	Vykoledovaná částka
2012	527	1.196.347 Kč
2013	648	1.499.818 Kč
2014	752	1.870.840 Kč

Kde pomohla letošní Tříkrálová sbírka

Charity a farnosti litoměřické diecéze podpořily z prostředků Tříkrálové sbírky 2014 několik různých projektů a aktivit. Veškeré záměry naleznete na stránkách Diecézní charity Litoměřice www.dchltm.cz v sekci „Tříkrálová sbírka 2014“ – „Kde Tříkrálová sbírka pomáhá“.

*Připravila Edith Kroupová, DCH Litoměřice
Foto: archiv DCH Litoměřice*

Peníze sice nejsou všechno, bez nich se ale fungovat nedá

Dorotce je teprve devět let, životních zkušeností má ale nejméně na třicet. Do osmi let zdravé dívky byla před rokem diagnostikována zákeřná nemoc lymfoblastická leukémie. Začal jí kolotoč vyšetření a pobytu v nemocnici. Domov a kamarády musela Dorotka opustit na několik měsíců. Na život, na který byla zvyklá, plný her a oblíbených zvířat, musela zapomenout. I když se Dorotka občas požívala domů, musela být v izolaci od okolního světa kvůli své oslabené imunitě a nebezpečí jakékoliv banální nemoci, která by její léčbu zkomplikovala. Přestože se od mala bojí injekcí a polykání prášků, od samého začátku bojuje Dorotka statečně. Šance na vyléčení je velká, léčba je však dlouhodobá a finančně náročná. Leukémie ale nebyla první ranou, která rodinu Dorotky potkala. Když byly Dorotce dva a půl měsíce, náhle zemřela jí a jejímu tehdy tříletému bráškově maminka. S další životní zkouškou se tedy ona i celá její rodina musela vyrovnávat bez podpory matky.

Finanční podpora Tříkrálové sbírky sice Dorotce nezaplátí zdraví, ani nenahradí čas strávený v nemocnici, usnadní ale hrazení všech výdajů spojených s léčbou, dopravou do nemocnice a pobytem v ní. Také jídelniček Dorotky doprovázený dietou je poněkud finančně náročnější. Podle slov tatínka Dorotce velmi prospívá zdravý horský vzduch a pohyb v přírodě.

Díky Tříkrálové sbírce 2014 mohla Dorotka absolvovat ozdravný pobyt v Harrachově a v lednu se podobného pobytu zúčastní opět. „Celá léčba definitivně skončí asi za rok, kdy, jak doufám, budeme už konečně moci říci, že je Dorotka zdravá. Chtěl bych poděkovat všem přispěvatelům Tříkrálové sbírky, která v Děčíně proběhla pro moji dcerku. Peníze sice nejsou všechno, ale zároveň se bez nich v dnešní společnosti fungovat nedá,“ uzavírá otec Dorotky.

Tříkrálová sbírka vrátila paní Margitě sluch

Nedoslychavost komplikuje 66leté paní Margitě život. Ve svém zaměstnání byla často vystavena průvanu, což podle doktorů její sluch poznamenalo natolik, že bez naslouchátka již není schopna plnohodnotně se dorozumět. Staré naslouchátko bohužel ztratila a nárok na nový přístroj hrazený pojišťovnou má až za pět let. Handicap paní Margity způsobilo, že se jí již dlouhou dobu nedaří sehnat zaměstnání, díky čemuž si nemůže dovolit zaplatit nové sluchadlo. Pracovník odboru sociálních věcí a zdravotnictví, s nímž konzultuje své problémy, požádal Diecézní charitu Litoměřice o pomoc. Po dohodě s koordinátorkou Tříkrálové sbírky uhradila Charita nové sluchadlo z výtěžku Tříkrálové sbírky.

Paní Margita převzala dar z rukou paní Vedejové, koordinátorky Tříkrálové sbírky v litoměřické diecézi, na Městském úřadě v Litoměřicích a její radost byla neskryvaná. Po nasazení naslouchadla se doslova rozzářila a její úsměv doprovázelo neustálé děkovaní. Nemalou radost projevila také místní sociální pracovník slovy: „Vy mi rozumíte! Už nemusím křičet.“ A jaké plány má paní Margita nyní? „Ráda bych někde uklízela. Snad se mi teď podaří nějakou práci sehnat.“

Sbírku je možné podpořit také finančním darem nebo zasláním dárcovské SMS. Číslo účtu i pokyny pro DMS aktuálně na www.trikralovasbirka.cz

Když zážitky pomáhají

Děti z Amicusu prožily díky Tříkrálové sbírce víkend plný smíchu, her a nezapomenutelných zážitků. Sedm chlapců a sedm dívek ve věku mezi osmi a sedmnácti lety, kteří pravidelně navštěvují Nízkoprahové denní centrum pro děti a mládež Farní charity Lovosice Amicus, jsou díky nabídce centra aktivní celý rok, většinu času však tráví v prostorách centra. Pracovníci, kteří se věnují dětem ze sociálně znevýhodněného prostředí, si uvědomují nejen časté materiální strádání dětí, ale především nedostatečné naplňování jejich sociálních potřeb a následnou společenskou izolaci. „Abyste děti dokázaly zařadit do společnosti, je pro ně kromě materiálního zajištění velmi důležité účastnit se stejných aktivit jako jejich vrstevníci, což díky možnostem jejich rodinného zázemí není reálné. Snažíme se tedy zajistit dětem takové aktivity, které jim umožní podobné zážitky, jako má většina jejich kamarádů,“ vysvětluje pracovnice Amicusu Adriana Kucháriková.

Mezi nabídkou centra patří kromě kroužku tancování, zpěvu, ručních prací či doučování také občasná výlety, na což děti symbolicky přispívají. „Tentokrát však bylo záměrem připravit pro děti něco jako dovolenou, kterou málo které z nich v rodině zažije. Zároveň jsme chtěli, aby se něco přiučily, získaly nové dovednosti. Kompletně vybavené pokoje a strava byly zajištěny, bez práce to ale neměly,“ vysvětluje paní Kucháriková.

Autobusem se parta čtrnácti dětí a tří dospělých vypravila na koňskou farmu Zababeč v Třebušíně, každý vybaven holínkami a napjatým očekáváním. Po prohlídce farmy se všichni těšili na projíždku, tu si však museli zasloužit. Nejprve děti čekal den plný práce na farmě a seznamování se s koňmi. Vyklízely stáje, zametaly, udupávaly hnůj, navázely seno a slámu, prostě vše, co ke koním patří. Stihly také výlet do vedlejší vesnice spojený s ekologicky zaměřenou hrou, kdy po cestě hledaly věci, které do přírody nepatří.

Poslední den se děti konečně dočkaly vytožené jízdy. Samy si připravily koně a vydaly se na jízdnou. „Největším zážitkem snad bylo, že si děti mohly koně vodit samy,“ hodnotí akci paní Kucháriková. „Velmi důležitou součástí takových pobytů jsou i společné večery, kdy si s dětmi povídáme o všem možném. Děti tak lépe poznáme, což je i pro následnou spolupráci v průběhu roku velkým přínosem,“ dodává.

Víkendového pobytu na farmě si užily také sestry Michalka s Natálkou, které se do činnosti mimo prostory nízkoprahového klubu zapojily poprvé. Finanční situace rodiny není příznivá, předchozích pobytových akcí se tedy nezúčastňovaly, tento pobyt byl jejich úplně první, který mohly strávit se svými kamarády mimo domov.

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

On-line knihkupectví: www.paulinky.cz
Objednávky: objednavky@paulinky.cz
Jungmannovo náměstí 18
110 00 Praha 1
Tel.: 224 818 757

Pro nejmenší:

Vánoční příběh očima oslíka

Příběh o malém Ježíši je podán očima oslíka a volka, kteří přihlíželi jeho narození a dělají vše pro to, aby dětátka ochránili. Filmové vyprávění přináší osobitý pohled na dávný příběh, avšak zůstává věrně biblické verzi. DVD, animovaný film, český a anglický dabing, 46 min., 199 Kč

Příběhy o svatých

Život a svědectví víry dvaceti světců určené pro děti a navíc čtyři příběhy ze života sv. Františka jako bonus. Krátká vyprávění jsou vhodná jako výchovný bod pro katechezi a jako inspirace pro povídání v rodinném kruhu o životě z víry. DVD, animovaný film, český dabing, 95 min., 190 Kč

Sv. Mikuláš

Příběh chlapce Mikuláše, na kterého dosud vzpomínáme pro jeho dobrotu a lásku k lidem. DVD, animovaný film, český dabing, 30 min., 99 Kč

Pro mládež:

Odvaha otce Karola

Film pro starší děti a mládež o odvážném otci Karolovi, budoucím papeži Janu Pavlu II. Převážná část příběhu se odehrává v Polsku v padesátých letech 20. století, kdy se za dramatických okolností otec Karol seznámí se čtyřmi mladými studenty a společně s nimi prožije obyčejné i důležité okamžiky života. Jedna ze sekvencí filmu je věnována vánoční mši svaté, kterou otec Karol sloužil navzdory komunistickému režimu. DVD, animovaný film, český dabing, 73 min., cena 150 Kč

Narodil se Kristus Pán

Vánoční meditace kardinála M. Vlka nad jednotlivými výjevy ze světově známého betléma v Třebechovicích. Vhodné pro katechezi o dějinách spásy nebo jako dárek. DVD, 27 min., 99 Kč

Pro všechny generace:

Maria z Nazaretu

Filmový příběh zachycuje Marii ve všech okamžicích, jak nám jej předali evangelisté: v okamžiku andělova zvěstování, při návštěvě Alžběty, v jeslích v Betlémě, v jeruzalémském chrámě se Simeonem, na útěku do Egypta, při hledání malého Ježíše v chrámě, na svatbě v Káně, po boku jejího syna za posledních dnů jeho života a také s apoštolem Janem, který si ji bere k sobě. Celý film vychází z biblického podkladu, a proto je vhodný pro základní poznání Ježíšova a Marína života. DVD, rodinný film, český dabing, 115 min., 199 Kč

Ukázky ze všech filmů naleznete zde:
<https://www.youtube.com/user/PaulinkyPraha>

Pozvánky

Dětské betlémy, Rumburk, do 2. 2. 2015

Loreta, úterý–sobota, 9.00–16.00 hodin. Výstava jesliček vyrobených dětmi z Rumburku a Jiřikova.

Klášteří betlém z roku 1922, Rumburk, do 2. 2. 2015

Kostel sv. Vavřince, úterý–sobota, 9.00–16.00 hodin. Prohlídka betléma z roku 1922 je součástí prohlídkového okruhu v Loretě Rumburk. Otevírací doba prohlídky betléma o Vánocích: 26. 12. 14.00–17.00 hodin, 27. 12. a 28. 12. 14.00–16.00 hodin. www.loretarumburk.cz

Výstava církevních fotografií Katedrála a živá setkání, Praha, do 12. 1. 2015

Mladotův dům na Pražském hradě. Výstava „Katedrála a živá setkání“, 60 velkoplošných fotografií. Expozice představuje fotografie sdružení Člověk a víra, které zastřešuje práci dobrovolných fotografů, dokumentujících uměleckou formou významné křesťanské akce českých církví jak v naší republice, tak v zahraničí. V současnosti je do sdružení zapojena zhruba čtyřicetka fotografů. Výstava je pro veřejnost otevřena ve všední dny v 11.00–15.00 hodin, o víkendech a svátcích v 11.00–18.00 hodin. Vstup je zdarma.

Výstava betlémů, Ústí nad Labem, 15. 12. 2014 – 4. 1. 2015

Kostel Nanebevzetí Panny Marie. Slavnostní zahájení tradiční výstavy přibližně stovky betlémů. Program: Po 15. 12. v 16.00 hodin – slavnostní otevření výstavy. Út 16. 12. / 9.00–17.00 hodin. St 17. 12. / 9.00–15.45 hodin. Čt 18. 12. / 9.00–17.00 hodin. Pá 19. 12. / 9.00–17.00 hodin. So 20. 12. / 10.00–17.00 hodin. Ne 21. 12. / 14.00–15.00 hodin. Po 22. 12. / 10.00–17.00 hodin. Út 23. 12. / 10.00–17.00 hodin. St 24. 12. / 10.00–15.30 hodin. Čt 25. 12. / 14.00–17.00 hodin. Pá 26. 12. / 14.00–17.00 hodin. So 27. 12. / 10.00–17.00 hodin. Ne 28. 12. / 14.00–17.00 hodin. Po 29. 12. / 10.00–17.00 hodin. Út 30. 12. / 10.00–17.00 hodin. St 31. 12. / 10.00–15.30 hodin. Čt 1. 1. / 14.00–17.00 hodin. Pá 2. 1. / 10.00–17.00 hodin. So 3. 1. / 10.00–17.00 hodin. Ne 4. 1. / 14.00–17.00 hodin (v 16.00 hodin slavnostní ukončení výstavy). Po skončení koncertů či večerních bohoslužeb již není prohlídka výstavy možná!

Zimní večerní prohlídky Lorety při svíčkách, Rumburk, 6. 1. a 20. 1. 2015

Loreta, 18.00 hodin. Zimní večerní prohlídky Lorety při svíčkách a s vůní svařeného vína. Hodinová komentovaná setkání s historií za doprovodu duchovních písní. V prosinci zazní staročeská adventní mariánské písně (roráty), v lednu proběhne prohlídka klášterního betléma a rozezní se varhany. www.loretarumburk.cz

Adventní duchovní obnova, Horní Police, 20. 12. 2014

Kostel Navštívení Panny Marie a fara, 9.00–14.00 hodin. Adventní duchovní obnova – příležitost ke ztišení a duchovní přípravě na vánoční svátky.

Vánoční tóny mistrů, Sobotka, 20. 12. 2014

Kostel sv. Maří Magdalské, 14.00 hodin.

Adventní koncert, Filipov, 20. 12. 2014

Poutní bazilika Panny Marie, 15.00 hodin. Adventní koncert pro varhany a housle. Jaroslav Svěcený – housle, Jiří Chlum – varhany.

Adventní koncert, Lobeč, 20. 12. 2014

Kostel Povýšení sv. Kříže, 14.30 hodin.

Koncert, Slunečná, 20. 12. 2014

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 16.00 hodin. Koncert vokální hudební skupiny The Lusatian Grass.

Adventní koncert, Rumburk, 20. 12. 2014

Kostel sv. Vavřince, 16.30 hodin. Koncert sboru Šenováček (Velký Šenov) a Tyršovské zvonky (Rumburk).

Předání Betlémského světla, www.loretarumburk.cz

Adventní koncert, Mšeno, 20. 12. 2014

Kostel sv. Martina, 17.00 hodin. Pěvecký sbor Intermezzo.

Česká mše vánoční, Křimov, 21. 12. 2014

Kostel sv. Anny, 15.00 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Zpívají severočeské sbory a hraje Západočeská symfonietta Sv. Cecílie za řízení hudebního skladatele, sbormistra a dirigenta Miloše Boka.

Koncert duchovní hudby, Sluknov, 21. 12. 2014

Kostel sv. Václava, 15.00 hodin. Vokálně-instrumentální soubor Ensemble Inégal s varhanikem Adamem Viktorem.

Adventní koncert, Levín, 21. 12. 2014

Kostel Povýšení sv. Kříže, 15.00 hodin.

Adventní koncert, Katusice, 21. 12. 2014

Kostel Nanebevzetí P. Marie, 16.00 hodin.

Vánoční Modlansko, Modlany, 21. 12. 2014

Kostel sv. Apolináře, 16.00 hodin. Dětský pěvecký sbor Poupata.

Adventní koncert, Ústí nad Labem, 21. 12. 2014

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 17.00 hodin. Schola Gregoriana Pragensis: Nativitas – Domini. Rekonstrukce části vánoční liturgie podle původních pramenů nás přenášá do Prahy císaře Karla IV. www.gregoriana.cz

Adventní koncert, Nový Bor, 21. 12. 2014

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 17.00 hodin. Koncert pěveckého sboru Camella. Program: Karel Hradil – Česká koledová mše vánoční a Vojtěch Říhový – Česká mše vánoční.

Vánoční koncert, Skorotice, 21. 12. 2014

Kostel sv. Václava, 17.30 hodin. Vánoční koncert. Zazní koledy a vánoční písně. Pořádá Pedagogická fakulta UJEP Ústí nad Labem.

Vánoční hudba, Mnichovo Hradiště, 21. 12. 2014

Kostel sv. Jakuba, 18.00 hodin. Pěvecký sbor Charmoné, pásmo vánočních písní, koled a pastorel.

Adventní koncert, Kryštofovo Údolí, 21. 12. 2014

Kostel sv. Kryštofa, 18.00 hodin. Adventní koncert souboru Sřtapec (Kryštofovo Údolí).

Adventní koncert, Hodkovice nad Mohelkou, 21. 12. 2014

Kostel sv. Prokopa, 18.00 hodin.

Předvánoční koncert, Bezděz, 21. 12. 2014

Kostel sv. Jiljí, 18.30 hodin. Pásmo koled a vánočních písní.

Adventní koncert, Rumburk, 22. 12. 2014

Kostel sv. Vavřince, 16.30 hodin. Koncert sboru Šenováček (Velký Šenov) a Tyršovské zvonky (Rumburk).

Roráty, Litoměřice, 24. 12. 2014

Katedrála sv. Štěpána, 6.00 hodin. Ranní rorátní mše po celou adventní dobu. www.svaty-stepan.cz

Roráty, Horní Police, 24. 12. 2014

Kostel Navštívení Panny Marie, 6.00 hodin. Ranní rorátní mše.

Rozdávání Betlémského světla v Loretě, Rumburk, 24. 12. 2014

Loreta, 10.00–12.00 hodin. Nutná vlastní svíčka nebo lucerna. www.loretarumburk.cz

Pásmo koled, Sudoměř, 24. 12. 2014

Kostel Narození Panny Marie, 14.00 hodin. Vystoupí pěvecký sbor z obce Valovice.

Česká mše vánoční, Horní Police, 24. 12. 2014

Kostel Navštívení Panny Marie, 21.00 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční.

Česká mše vánoční, Liberec, 24. 12. 2014

Kostel sv. Antonína Velikého, 24.00 hodin. „Půlnoční“ – bohoslužba slova s Českou mší vánoční J. J. Ryby.

Obnovená půlnoční mše svatá, Jezevé, 24. 12. 2014

Kostel sv. Vavřince, 24.00 hodin. Poprvé po mnoha letech (možná desítkách let) bude v Jezvě na Štědrý den sloužena půlnoční mše (24. prosince ve 24.00 hodin). Další bohoslužba zde bude na svátek sv. Štěpána, v pátek 26. prosince 2014 v 15.00 hodin.

Česká mše vánoční, Třebenice, 25. 12. 2014

Kostel Narození Panny Marie, 15.00 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Zpívají severočeské sbory a hraje Západočeská symfonietta Sv. Cecílie za řízení hudebního skladatele, sbormistra a dirigenta Miloše Boka.

Česká mše vánoční, Litoměřice, 25. 12. 2014

Bývalý jezuitský kostel, 17.00 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Zpívají severočeské sbory a hraje Západočeská symfonietta Sv. Cecílie za řízení hudebního skladatele, sbormistra a dirigenta Miloše Boka.

Česká mše vánoční, Tisá, 25. 12. 2014

Kostel sv. Anny, 19.00 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Zpívají severočeské sbory a hraje Západočeská symfonietta Sv. Cecílie za řízení hudebního skladatele, sbormistra a dirigenta Miloše Boka.

Celodiecenní sbírka na potřeby diecéze, Diecéze litoměřická, 26. 12. 2014

Celodiecenní sbírka na potřeby diecéze. Tato sbírka nazývaná „Svatoštěpánská koleda“ je určena na podporu diecéze a Biskupství litoměřického. Finance jsou použity např. na úhradu daně z nemovitosti pro finančně slabé farnosti, na doplatek diecézního pojištění, na provozní výdaje diecézních center nebo na provoz kurie.

Česká mše vánoční, Benešov nad Ploučnicí, 26. 12. 2014

Kostel Narození Panny Marie, 9.00 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Provedení při liturgii. Zpívají severočeské sbory a hraje Západočeská symfonietta Sv. Cecílie za řízení Miloše Boka.

Česká mše vánoční, Horní Prusk, 26. 12. 2014

Kostel sv. Petra a Pavla, 11.00 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Provedení při liturgii. Zpívají severočeské sbory a hraje Západočeská symfonietta Sv. Cecílie za řízení Miloše Boka.

Vánoční zpívání, Litoměřice, 26. 12. 2014

Katedrála sv. Štěpána, 15.00 hodin. Tradiční svatoštěpánský koncert pěveckého sboru Páni kluci (Litoměřice).

Vánoční koncert, Litoměřice, 26. 12. 2014

Kostel Věch svatých, 16.00 hodin. Vánoční koncert pěveckého sboru Cantica Bohemica (Litoměřice).

Setkání s vánoční koledou, Staňkovice, 26. 12. 2014

Kostel sv. Václava (Staňkovice u Žatce), 15.00 hodin. Poutnickův libešický sbor se svým programem a sbor dětí MŠ a ZŠ Staňkovice s koledami a říkadly s tematikou Vánoc.

Vánoční Modlansko, Modlany, 26. 12. 2014

Kostel sv. Apolináře, 16.00 hodin. Lidové vánoční písně.

Česká mše vánoční, Liberec, 26. 12. 2014

Kostel sv. Antonína Velikého, 17.00 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Pěvecký sbor Ještěd.

Česká mše vánoční, Rumburk, 26. 12. 2014

Kostel sv. Vavřince, 17.00 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Vilémovský chrámový sbor za doprovodu hudebníků Sluknovského výběžku. Vstupné dobrovolné. www.loretarumburk.cz

vydavatelství
Chorus)))

STUDIO CHORUS – VÍT JANATA

Jihovýchodní I. 1619/15, Praha 4

Tel.: 777 567 993

Objednávky: e-mail: vitjanata@gmail.com

Malé hudební vydavatelství spolupracuje s distribučními sítěmi Paulinky, Karmelitánské nakladatelství a cdmusic.cz. Vydavatelskou činnost zahájilo na jaře 2013, v současné době nabízí tituly především varhanní a klasické hudby.

S důvěrou se na nás obraťte, pokud potřebujete zajistit:

- nahrávání „živých snímků“ z koncertů,
- nahrávání studiového CD,
- natočení vašeho koncertu na DVD, nebo Blue-ray disc,
- přímý přenos bohoslužby, koncertu a dalších akcí na internet.

Kontaktujte nás, rádi zodpovíme všechny vaše dotazy!

CD Tisíckrát pozdravujeme tebe

Loretánský pěvecký soubor Collegium Quod Libitum spolu se Studiovým orchestrem Chorus představuje soubor mariánských písní z 18. a 19. století, a to jak ty dnešním posluchačům známé (K nebesům dnes zaleť písní), tak méně známé, které si ale svou oblibu zachovaly u starších generací.

Cena: 159 Kč

CD Klíčovou dírkou

Nahrávka představuje nejen zvukové možnosti varhan v chrámu sv. Bartoloměje v Zábřehu, ale setkávají se zde dva hudební světy. První část představuje romantismus ve varhanní tvorbě. Ve skladbách autorů Charles-Maria Widora, Johannese Brahmsa a Marcela

Duprého můžeme slyšet dokonalou prokomponovanost a náznaky symfonické práce, což je pro tuto dobu příznačné. Druhá část CD je věnována autorským improvizacím Marie Zahradkové, které vznikaly pod dojmem památek zábrzežského kostela.

Cena: 159 Kč

CD Abychme hodně pamatovali

Vydavatel: Husitské muzeum v Táboře

Jednohlasé i polyfonní zpěvy z dobových kancionálů (Ktož sú Boží bojovníci, O Salutaris Hostia, Jesus Christus, Nostra Salus atd.) nahrál vokální soubor Gontrassek. Toto album je prokládáno mluveným slovem v podání českého herce a dabéra Pavla Soukupa, který

předčítá z Postilly Mistra Jana Husa.

Cena: 159 Kč

CD Umění improvizace

Nahrávka obsahuje jedinečné varhanní improvizace dlouholetého emeritního dómského varhaníka Otto Nováka (*1930 – †2013), které byly pořizovány za jeho hudebního života v bazilice sv. Jakuba v Praze.

Cena: 200 Kč

www.studio-chorus.cz

Česká mše vánoční, Bozkov, 26. 12. 2014

Kostel Navštívení Panny Marie, 18.00 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Pěvecký spolek Jizeran.

Vánoční koncert, Hrad Valdštejn, 27. 12. 2014

Hrad Valdštejn, 14.00 hodin. Varhanní koncert. Vít Janata – varhany, Radek Rejšek – trubka. Zazní skladby starých mistrů.

Vánoční koncert, Dlouhý Most, 27. 12. 2014

Kostel sv. Vavřínce, 16.00 hodin. Vánoční koncert sboru Laurentius a sólisty Národního divadla a držitele Ceny Thálie Pavla Vančury.

Česká mše vánoční, Bohosudov, 28. 12. 2014

Bazilika minor Bolesné Matky Boží, 9.00 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Provedení při liturgii. Zpívají severočeské sbory a hraje Západočeská symfonietta Sv. Cecílie za řízení hudebního skladatele, sbornistra a dirigenta Miloše Boka.

Česká mše vánoční, Jilové u Děčína, 28. 12. 2014

Kostel Nejsvětější Trojice, 10.45 hodin. J. J. Ryba – Česká mše vánoční. Provedení při liturgii. Zpívají severočeské sbory a hraje Západočeská symfonietta Sv. Cecílie za řízení Miloše Boka.

Vánoční koncert, Kryštofovo Údolí, 28. 12. 2014

Kostel sv. Kryštofa, 18.00 hodin. Koncert Báry Basikové.

Koncert duchovní hudby, Holany, 29. 12. 2014

Kostel sv. Maří Magdalské, 17.00 hodin.

37. evropské setkání mladých, Praha, 29. 12. 2014 – 2. 1. 2015

Na pozvání Ekumenické rady církví v ČR a České biskupské konference se setkají desetitisíce mladých lidí z celé Evropy i dalších kontinentů od 29. prosince 2014 do 2. ledna 2015 v Praze na 37. evropském setkání mladých. Bude to další zastavení na „pouti důvěry na zemi“, kterou už víc než 35 let organizuje komunita Taizé. Mladí lidé, kteří se těchto setkání účastní, netvoří nějaké hnutí, ale hledají cesty důvěry: mezi lidmi různých generací, mezi křesťany různých tradic a mezi národy. Chtějí tak prohloubit svou víru a sociální citění. Komunita Taizé toto setkání připravuje ve spolupráci s křesťanskými společenstvími Prahy a jejího okolí. Program se skládá z několika velmi jednoduchých prvků: sdílení myšlenek a zážitků v mezinárodních skupinkách, společné modlitby, tematických setkání a sdílení společného času s hostitelskými rodinami. Bližší informace na www.taizepraha.cz

Poutní mše svatá, Dolní Ročov, 1. 1. 2015

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 10.30 hodin. První poutní mše svatá.

Koncert, Hrad Valdštejn, 4. 1. 2015

Kaple sv. Jana Nepomuckého, 14.00 hodin. Koncert Hradeckého komorního tucteta.

Tříkrálový koncert, Vratislavice nad Nisou, 4. 1. 2015

Kaple Vzkříšení, 17.00 hodin. Tříkrálový koncert – Gospel Choir.

Tříkrálový koncert, Rumburk, 8. 1. 2015

Kostel sv. Bartoloměje, 16.30 hodin. Tříkrálový koncert pěveckého sboru Varnsdorfské Náhodou.

Vycházka za rumburskými betlémy, Rumburk, 24. 1. 2015

Prohlídka soukromých a kostelních jeslíček, 9.00–14.00 hodin. Pořádá Spolek přátel Rumburku a Loreta Rumburk. Omezená kapacita, nutná rezervace! Bližší informace na www.loretarumburk.cz

W.A. Mozart: Requiem, Hejnice, 25. 1. 2015

Bazilika Navštívení Panny Marie, 15.00 hodin. W.A. Mozart: Requiem – v podání libereckého smíšeného sboru Ještěd. Velkolepá zádušní mše bude uvedena k uctění památky hraběte Clam-Gallas (85. výročí úmrtí) jako vyvrcholení Clam-Gallasovských slavností. www.mcdp.cz; www.clam-gallas.webnode.cz

Přehled mší svatých o vánočních svátcích: www.dltm.cz

Přehled celodiecézních sbírek

Termín	Účel sbírky
18. 1. 2015	Na katolické školy
22. 2. 2015	Svatopetrský haléf
22. 3. 2015	Na pojištění diecéze
3. 4. 2015	Na Svatou zemi (pokladnička u Božího hrobu)
18. 4. 2015	Na záchranu kostelů
17. 5. 2015	Na TV Noe
21. 6. 2015	Na bohoslovce
13. 9. 2015	Na Charitu
18. 10. 2015	Na misie
22. 11. 2015	Na pojištění diecéze
26. 12. 2015	Na potřeby diecéze „Svatoštěpánská koleda“

Z diáře Mons. Jana Baxanta

- 24. 12. 6.00 hod. Roráty, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
- 24. 12. 10.00 hod. Návštěva Městské nemocnice Litoměřice
- 24. 12. 16.00 hod. Štědrovečerní mše svatá s rodinami, děkanský kostel Věch svatých, Litoměřice
- 25. 12. 10.00 hod. Vánoční bohoslužba, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
- 26. 12. 10.00 hod. Svatoštěpánská poutní slavnost, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
- 26. 12. 11.00 hod. Kanonická instalace Diecézního soudu, biskupská rezidence, Litoměřice
- 31. 12. 16.00 hod. Děkováná bohoslužba, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
- 1. 1. 10.00 hod. Novoroční bohoslužba, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
- 5. 1. 14.00 hod. Žehnání koledníkům, Tříkrálová sbírka, děkanský kostel Věch svatých, Litoměřice

Z diáře P. Stanislava Příbyla CSSR

- 20. 12. 9.00 hod. Adventní duchovní obnova, Horní Police
- 21. 12. 15.00 hod. Mše svatá, Horní Police
- 24. 12. 6.00 hod. Roráty, Horní Police
- 24. 12. 16.00 hod. Štědrovečerní mše, kostel Nanebevzetí Panny Marie, Liběšice u Litoměřic
- 24. 12. 21.00 hod. Štědrovečerní mše, Horní Police
- 24. 12. 21.00 hod. Půlnoční mše, kostel sv. Vavřínce, Jezvě
- 25. 12. 10.00 hod. Mše svatá, Byšice
- 25. 12. 15.00 hod. Mše svatá, Horní Police
- 25. 12. 17.00 hod. Úvodní slovo, J. J. Ryba - Česká mše vánoční, býv. jezuitský kostel, Litoměřice
- 26. 12. 10.00 hod. Slavnost sv. Štěpána (účast), katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
- 26. 12. 15.00 hod. Mše svatá, kostel sv. Vavřínce, Jezvě
- 28. 12. 15.00 hod. Mše svatá, Horní Police
- 31. 12. 15.00 hod. Mše svatá, Horní Police

Diáře aktuálně na www.dltm.cz

PŘEDPLATNÉ

Diecézní časopis Zdislava

- v roce 2015 vyjde deset čísel
- cena 1 ks je 20 Kč

Časopis si můžete buď předplatit, nebo zakoupit přímo u vás ve farnosti. Pokud nás kontaktujete, zašleme vám požadované číslo poštou.

Objednávky:

- písemně na adrese Redakce Zdislava, Dómské náměstí 9, 412 88 Litoměřice
- e-mailem na zdislava@dltm.cz
- telefonicky na (+420) 416 707 535-6

PŘEDPLATNÉ

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické. **Adresa redakce:** Biskupství litoměřické - diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 9/9, 412 88 Litoměřice (zdislava@dltm.cz).

Za obsah časopisu odpovídá P. Stanislav Příbyl (pribyl@dltm.cz). **Redakce:** Jana Michálová (michalkova@dltm.cz). **Grafická úprava:** Miroslav Zelenka.

Tisk: Tiskárna PRIMA, s. r. o. (zelenka@primatisk.net). **Objednávky a distribuci** zajišťuje Biskupství litoměřické (zdislava@dltm.cz), tel. (+420) 416 707 535-6

Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042 © Biskupství litoměřické

Novou nástroj má výšku 683 cm (bez soch – přibližně 140 cm), šířku 400 cm (s řezbami 590 cm), obsahuje 5 kusů vzdušnic, 1 447 píšťal, největší měří 495 cm, nejmenší 20 mm; 25 rejstříků, dva manuály a pedál, mechanickou tónovou a rejstříkovou trakturu.

Vzduch dodává soustava tří klínových měchů s motorem (i s možností obsluhovat ji pomocí šlapání) umístěná v místnosti románské věže vedle kůru.

Den města Mělníka 23. listopadu 2014

Slavnostní večer k zakončení projektu obnovy varhan.

Mše svatá za podporovatele projektu obnovy varhan. Celebruje generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Příbyl.

Klanění pastýřů

Jan Steen
kolem roku 1653
olej, plátno

Foto: Jan Brodský

Ze sbírek litoměřické diecéze